

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. VI.

BUENOS AIRES, ŠEŠTADIENIS BIRŽELIO—JUNIO 2 d. 1934 METŲ

NUM. 196

Nepartinis darbo žmonių sa-
vaitraštis, organas draugijos
„Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent
PRENUMERATA: Visoj Pie-
tų ir Šiaurės Amerikoj me-
tams 4 pesai, pusei met. 2 p.

Lietuvoj ir kitose Europos
valstybėse metams 6 pesai,
pusei met. 3 pesai, Raštus ir
prenumeratas siūsti adresu:
Casilla de Correo 303, Bs. As.

Rengiasi streikuot Ispanijos ž. ūkio darbininkai

Visoje Ispanijoje streikuos žemės ūkio darbininkai

Iš Madrido praneša, kad Ispanijos vyriausybė labai susirūpinusi visoje Ispanijoje rengiamu lauko darbininkų streiku, kuris prasidės birželio 5 dieną. Visoje Ispanijoje pasiskelbė išėsią streikan daugybė lauko darbininkų organizacijų. Apskaičiuojama, kad streikuos nemažiau pusės milijono darbininkų. Valdžia norinti sudaryti taip vadinamas „nacionalinio patarnavimo brigadas“, kurios lauko darbininkams streikuojant numatytų nuo laukų derlių. Vienok tokių brigadų sudarymui valdžia su siduria su vargiai nugalimomis kliūtimis ir politiniuose sluoksniuose tvirtinama, kad šis streikas pirversiąs net ministerių kabinetai atsistatydinti.

Prancūzai siūnia orlaivius į Peru

Nors pasaulio valdovai skelbė, kad neduos ginklų kariaujančiom broliškoms Pietų Amerikos šalims bet tai tik skelbė. Dabar štai pranešama iš Paryžiaus, kad Chantiers fabrikas pardavė Peru vyriausybei 22 orlaivius, kurių 12 išsiūnčiama gegužės 28 d., o kiti baigiami dirbt ir bus išsiūsti vėliau.

Sie Newport sistemos orlaiviai buvo išbandyti ir skrenda 360 kilometrų į valandą greitumu.

Pirmas oro traukinys

Jau prieš dešimt metų vokiečių mokslininkai bandė įtaisyti orinį traukinį, bet visi bandymai nepavyko. Amerikiečiai taip pat bandė, bet kol kas ir jiems nepavyko realizuoti šią fantastišką technikos galimybę. Bet štai Sov. Rusija šią svajonę įvykino.

Viso pasaulio spauda pilna aprašymų apie pirmą traukinį Sovietų Rusijos dausoje. Šis orinis traukinys vedamas milžiniško orlaivio, stiprių motorų, prie kurio prikabinoti kiti trys orlaiviai, be motorų. Šis traukinys iš Maskvos į Azijos Koktebel nulėkė per 8 v. 40 min.

Argentinos aviacijos viršininkas pulk. Zuloaga labai palankiai atsiliepia apie Sov. aviaciją, reali žavusią šią sunkią orinio traukinio problemą.

Julio Verne senoviškas pasakas ir fantazijas pasaulis jau pralenkė. Dabar anglų rašytojas Hugo Wells'as skelbia moderniškas fantazijas, ne vien technikos, bet ir visuomeniškos santvarkos klausimais. Išsipildžius Julio Verne pranašavimams Wells'as vis daugiau populiarumo įsigyja.

—Vazinėdamas automobiliu bandė John Dillinger Čikagoj kul kosvydžio šūviais nušovė du policininkus.

DIDELI STREIKAI AMERIKOJ

VARŽYTINĖS TARP HITLERIO IR GERINGO.— SUSIRINKO NUSI-
GINKLAVIMO KONFERENCIJA.— KUBA PASIRAŠĖ SUTARTĮ SU J.
VALSTYBĖMIS.— PAŠALINTAS ANTRO KARO PAVOJUS P. AMER.

Pranešama iš Toledo, Ohio, kad „Elektric Autolite Company“ fabriko darbininkai paskelbė streiką, reikalaujanti darbo sąlygų pagerinimo. 6.000 streikuojančių darbininkų apsupo fabriką, kuria me užsidarė dirba 1.800 streiklaužių. Darbininkai neprileidžia mai sto produktų, neleidžia įeit naujiems streiklaužiams, o viduj esanti taipgi negal išeit.

Policija saugoja streikuojančių darbininkų būrius. Vienoj valgykloj policija rado kelis paketus dinamito, manoma, skirto fabriko sprogdinimui. Policija ašarinėmis bombomis bandė išsklaidyt prie didžiausių fabriko durų priėjusių darbininkų būrį, bet per uždarytus fabriko langus bombų dujos įsiveržė fabriką, nuo kurių pradėjo dust streiklaužiai. Sužeista keliolika policininkų ir streikuojančių darbininkų.

Toledo darbininkus remia kitų J. V. industrijos centrų darbininkai. Minneapolio autų konduktoriai paskelbė solidarumo streiką, kituos miestuos taipgi pasireiškė didelis organizuotų darbininkų judėjimas.

Paskutinės telegramos praneša, kad streikuojanti Toledo darbininkai sudėgino visus streiklaužių automobilius ir nenorinčiai darbininkų reikalavimus patenkint kompanijai padarė virš 100.000 dolerių nuostolio. Tikimasi, kad šį streiką laimės darbininkai.

Darbininkų Federacijos pirmininkas Green, aiškindamas streiko priežastis pareiškė, kad visame yra kalti darbdaviai, ir jeigu jie nepatenkins teisėtų darbininkų reikalavimų, tat išeis streikan 100.000 geležies ir plieno darbininkų Betlehem, Pitsburge ir kituos šios industrijos centruos.

Iš Berlyno praneša, kad kuomet

prez. Hindenburgas sunkiai susirgo, Vokietijoje trečiojo reicho vadų sluoksniuose taipogi prasidėjęs tarpusavis bruzdėjimas. Vėl iškilęs Hindenburgo ipė dinio klausimas. Hitleris esą visis kai šio klausimo nediskutuojaš, nes jam ir taip aišku, kad jis busias Hindenburgo ipėdiniu. Bet tose diskusijose plačiai minimas ir Geringo vardas, Geringas, esą, noris išbraukti visai prezidento vardą, o jo vietoje įvesti reicho šeiminko vietą. Čia Geringo intencijos sutampa su monarchistų norais. Nors Geringas pats tikisi būti Hindenburgo ipėdiniu, bet plačiai kalbama apie Augusto Vilhelmo, jo sūnaus ir ekskronprinco kandidatūrą. Žodžiu, Hindenburgui mirus gali kilti rimtos tarpusavės varžytinės, kurių pasėkas sunku dar dabar numatyti.

Po septynių mėnesių pertraukos šiomis dienomis Zenevoje susirinko nusiginklavimo konferencija. Jau beveik buvo galima manyti, kad ši konferencija susirinks tik tam, kad visiškai nusiginklavo mo klausimą palaidoti, nes daugelis valstybių niekaip neranda galimūmų nusiginkluoti ar bent susitarti del ginklavimosi apsirubežavimo. Bet sutikus Jungtinėms Valstybėms kartu su Sovietų Rusija ir „mažąja entente“ šią konferenciją remti, matomai ji dar pratęs savo gyvavimo dienas.

Ar konferencija prieis prie kokio nors susitarimo sunku kol kas spręsti, tuo labiau, kad įvairių valstybių atstovų nuomonės yra labai skirtingos. Pav. vieni siūlo kad reikalinga suvalstybinti visa karo pabūklų gamyba ir toku būdu sustabdyti ginklavimosi lenktyniavimą. Kiti gi laikosi tos nuomonės, kad joki ginklavimosi apsirubežavimai neprasalina karo

pavojaus, kuris šiandiena daugiau negu kada nors grėšia visam civiliuotam pasauliui.

Sovietų atstovas pareiškė, kad vienintėlis konkretus išsigelbėjimas glūdi visiškame karo išsižadėjime. Kad nepasisekus nusiginklavimo konferencijai, jos delegatai neturėtų išsiskirstyti, bet tuojaus sudaryti nuolatinę komisiją, pasaulinei taikai palaikyti. Ar kas gero iš to viso išeis sunku spręsti, tuo labiau, kad anot nusiginklavimo konferencijos pirmininko žodžių: Kuomet aš kalbu apie taiką, pasaulis ruošiasi skerdynėms.

Gegužės 29 d. Baltuosiuose Rūmuose, Jungtinių Valstybių sekretorius Hull ir Kubos ministeris Sterling pasirašė sutartį, kuri panaikina tuos Kubos konstitucijos paragrafus, kuriuose buvo sakoma, kad Jungtinės Valstybės turi teisę daryti Kuboje karišką intervenciją, kuomet to reikalauja šalies padėtis. Ši sutartis, kuria J. Valstybės atsako nuo bile kurios intervencijos, Kuboje buvo sutikta su dideliu entuziazmu, o Kubos vyriausybė pranešė, kad su tarties ratifikavimo diena, bus paskelbta Kubos tautos šventės diena.

Vietos ir užsienių, o ypatinai Kolumbijos, Peru ir Brazilijos spauda plačiai komentuoja Rio de Janeiro pasirašytą Peru Kolumbijos sutartį, taikos keliu išrišant tarp tų dviejų valstybių buvusį ginčą del Leticijos uosto, del kurio, kaip atmename, bemaž jau buvo prasidėjęs karas, bet laiku padarius atatinamus žygius ir rimtai vyriausybėms susirūpinus, o be to, kaimyninėms valstybėms, ypatinai Brazilijai tarpininkaujant, išvengta antro Bolivijos Paragvajaus pavyzdžiu broliūdiško karo,

Raukiasi Europos veidas

„Noticias Graficas“ karikatūristas Gubellini nupiešė politinį Europos veidą, kaip jis dabar atrod. Visas Europos veidas guzais apaugo. Guzais vaizduoja diktatūras: Italijos, Vokietijos, Austrijos, Rusijos, Bulgarijos ir t. t.

„Garbingosios ligonės“ Europos veidas vieton skaitėjimo dengia si baisiais diktatūrų guzais ir votimis. Jokių pasveikimo žymių ligonė nerodo.

Ir išties Europos veidas baisiai susiraukęs. Baisiausias guzas yra hitlerizmas kurio nuodai grėšia visoms kaimyninėms valstybėms.

Naujas dirizablio „Graf Zeppelin“ rekordas

Vokiečių dirizablis „Graf Zeppelin“ pirmutinę savo 1934 metų kelionę į Pietų Ameriką iš Fridrichschaffeno į Reicief atliko per 23 valandas, tuo sumušdamas visus ankstyvesnius rekordus. Tuč tuojaus Sindikato „Condor“ pašto orlaivis perėmė iš dirizablio į Buenos Aires skirtą korespondenciją, kuri į Buenos Aires atvežta gegužės 30 d., reiškia korespondencija iš Vokietijos į Buenos Aires pristatyta per tris dienas, tai yra didžiausias rekordas, ypatinai palyginus su laivais vežama korespondencija, kuri kelionėje užtrunka bemaž visą mėnesį.

Lenkijoj sužeidė vienuolika policininkų

Lvove ukrainiečiams surengus 1922 lenkų policijos nužudytų 2 ukrainiečių laidotuves, policija norėjo šią manifestaciją sutrukdyti del ko kilo manifestantų susirėmimas su policija, kurio metu sunkiai sužeista 11 policininkų.

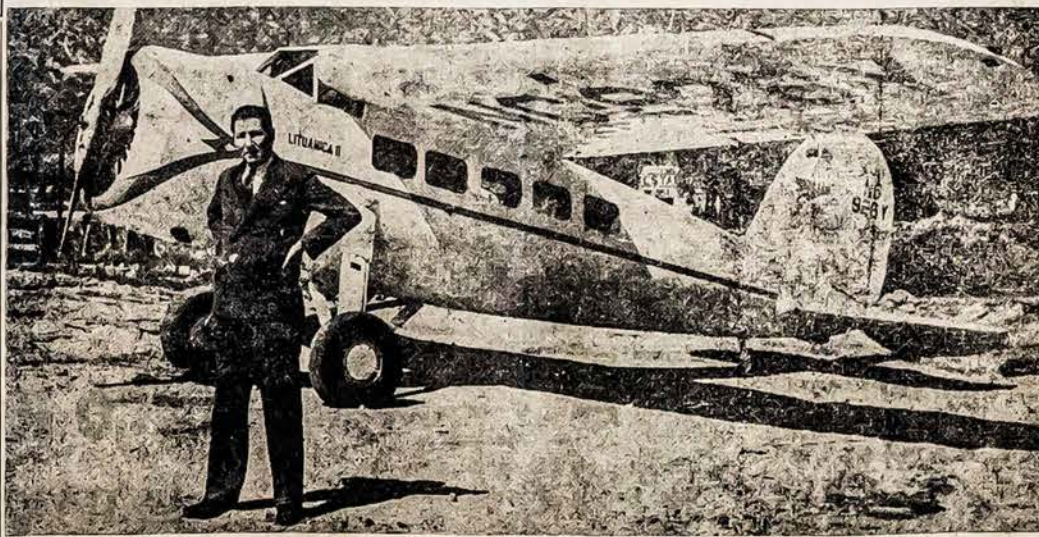
Anglai šaudė darbininkus

Pranešama iš Bombejaus, kad Anglijos karaliaus valdomos Indijos darbininkai, nepakeldami nežmoniškai sunkių darbo sąlygų, sušaukė darbininkų mitingą Bombejui, kur darbininkų vadai kalbėjo apie reikalingumą darbininkams organizuoties, kad būt gali ma eit kovon už teisėtus savo reikalavimus.

Prakalbų išklause 5.000 audyklų darbininkų žygiavo gatvėmis, nešdami plakatus, kuriuose buvo įrašyti darbininkų vienybės lozungai.

Anglų policija bandė išskirstyt manifestantus, bet buvo apmėtyta akmenimis. Tada policija ėmė šaudyt į alkaną darbininkų minią kur 6 darbininkai tapo nušauti ir kelesdešimt sunkiai sužeista.

—Asmeniškų Hitlerio parėdymu tapo konfiskuotas „Der Sturmer“ savaitraštis Berlyne.

Juozas Janušauskas prie savo „Lituanikos Antrosios“ su kuria jis neužilgio skris iš Š. Amerikos į Kauną be nusileidimo.

Ši šeštadienį Birželio - Junio 2 d. Didelis Vaidinimų Šokių Vakarai. Programą žiūrėk 2 pusl.

STEIGKIME SAVO KULTūros CENTRĄ

Kiekviena kulturinga tauta daboja, kad jos išeiviai neištautėtų, neatskiltų nuo jos ir tuom pačios tautos nenusiulpintų. Kartais sunku, labai sunku yra, vienok ieškomi būdai ne tik sulaikymui nuo ištautėjimo, bet ir jaunoji karta, išeivijoje gimusi, atiduodama tautai. Taip daro visam pasauly, taip daro ir čia pat Argentinoje. Del plačių svetimtaučiams duodamų teisių itin Argentinoje gresia didesnis ištautėjimo pavojus. Mes lietuviai negalime svajoti pasiekti to, ką pasiekė kulturingos tautos, kaip angļai, vokiečiai, prancūzai, italai ir kiti; toli gražu mes negalime prilygti prie neva skaitomų nekulturingų Azijos tautų, kaip turkų, arabų, armenų ir kitų. Tos nekulturingos tautos turi savo didžiausius kultūros centrus, mokyklas, didžiausias bibliotekas, stiprias savišalpinės organizacijas, prieglaudą, vaikų darželius, bankus ir t. t. Tų tautų išeiviai ir svetur jaučiasi kaip savo tėvynėje, varo savo kultūros darbą ir neatskyla nuo savo tautos, neištautėja.

Pavyzdžiui žydai, toji tauta, kuri beveik prieš du tūkstančių metų buvo išvyta iš savo tėvynės, čia Argentinoje neatsilieka nuo kulturingiausių tautų savo kultūros centrais, mokyklomis, prieglaudomis, vaikų darželiais, ligoninėmis ir t. t. O mes lietuviai, kurie pretenduojame stovėti greta kitų kulturingų tautų ką turime čia Argentinoje?

Mūsų išeivių skaičius čia gana didelis, jau auga naujoji karta, o ligi šiol mes neturime nieko kas mus su cementuotų, sujungtų visus, neturime jokio kultūros centro, neturime nieko savo, kas mums, kaip lietuvių tautos išeiviams priklausytų.

Lenkai, ukrainiečiai, kurių išeivija čia taip pat ėmė plaukti daugiausia po Didžiojo karo, jau turi čia nuosavus namus, mokyklas, salonus, o jog tai tautos ne kuo už mus turtingesnės, ypač ukrainiečiai, kurie dargi ir nepriklausomos valstybės neturi iš kur jiems padėti, ir mums lietuviams, jei dar lietuviams norime būti, yra gyvas reikalas susirūpinti savo kultūros centro įsteigimu, nuosavių namų pasistatymu, kur tilptų mūsų kultūrinės įstaigos: mokykla, biblioteka, skaitykla, prieglauda ir viso mūsų kultūrinio veikimo centras.

Savus namus statyti jau čia susirūpinta 1927 m. ir tas sumanymas jau nebe naujas, nes visi jaučia tokių namų reikalingumą. Kadangi lietuvių tautiško idėją aukščiausia buvo iškelęs mūsų patriarchas Dr. J. Basanavičius, tai ir čia tą centrą, kuris visus lietuvius saugotų nuo ištautėjimo dar 1927 m. pavadino „Lietuvių išeivių namais — J. Basanavičiaus vardu“. Tada buvo įsteigtas fondas šiems namams statyti ir imtasi darbo. Buvo surinkta nemažai aukų, už tuos pinigus užpirkti namams žemės sklypai ir savų susidomėjimas bei geras noras tuos namus greičiau turėti laidojo, gerą pasisekimą viso užmąnyto darbo.

Aplinkybės darbą sutrukdė, bet tik laikinai. Nuosavių namų statymo reikalas šiandien dar opesnis negu kitados ir tas darbas negali būti atidėliojamas. Tai yra mūsų kolonijos svarbiausias reikalas ir kiekvienas turime susirūpinti savo kultūros ugdymu bei lietuviybės išlaikymu.

Kadangi nuosavių namų statymo reikalas yra visos kolonijos bendras reikalas ir svarbus visiems vienodai, draugija „Lietuva“, kuriai buvo pavesti saugoti užpirkti Lietuvių Išeivių J. Basanavičiaus vardu namams statyti žemės sklypai, šaukia visos kolonijos susirinkimą tą reikalą aptarti ir eiti prie tolimesnio sumanymo vykdymo.

Broliai lietuviai! Su pasiryžimu, su nusistatymu ir stipria valia atlikime savo pareigą, kaip kulturingų žmonių, taip ir Lietuvos vaikų, kure nenori išsižadėti to krašto kur išaugo ir tų žmonių, kuriuos paliko tame krašte, svetur duonos ieškodami.

Visi kaip vienas dėkimės prie savo namų statymo ir bematant jie išaugs, liūdydami apie tai, kad ir mes verti kulturingų žmonių vardo.

Sekančiame „Balso“ numeryje pranešime apie čia minimo susirinkimo laiką ir vietą.

PADĖKIM SAVIESIEMS BEDARBIAMS!
ŠEŠTADIENĮ, 2 DIENĄ BIRŽELIO 1934 m.

Bedarbius šelpti Komitetas

TEATRE JOSE VERDI

Almirante Brown 736, Boka, Bs. As. rengia didelį
V A K A R Ą

Draugijos „Lietuva“ teatras „Viltis“ suvaidins linksma keturių veiksmų komediją „Avinėlis Nckaltasis“. Panelėms bus duodama trys premijos: graži gitara dėžutė tualetui, staltiesiukė. Premijas gaus tos panelės, kurios gaus daugiau atviručių. Pradžia 8 val. vakaro ir, po vaidinimų, šokiai tęsis iki 4 v. r. Įėjimsa visiems \$ 1.—.

LIETUVOJE

Lietuvoj švietimasis smarkiai plečiasi

Pradžios mokyklų skaičius Lietuvoje kasmet auga. Prieš pat di dįj karą, 1913 metais, Lietuvoje buvo iš viso tik 875 pradžios mokyklos. Tuoj po karo, 1919 metais mokyklų jau buvo įsteigta 1036. Pereitais metais visoje Lietuvoje pradžios mokyklų buvo 2297. Tuo pačiu laiku auga ir mokyklose dirbančių mokytojų skaičius: 1913 metais buvo 1022 mokytojai, 1933 metais — 4313 mokytojų, o šiais metais jau 4405. Tačiau už vis smarkiausia auga pradžios mokyklos mokinių skaičius, ypatingai kai Lietuvoje buvo įvestas privalomas pradžios mokslas. 1913 metais Lietuvoje mokinių buvo tik 51.221, 1919 m. tik 45.540, pernai buvo jau 235.033, o šiemet — 241.410 mokinių. Pereitais metais tik 730 mokyklų turėjo nuosavus namus, 770 mokyklų namai buvo statomi, o kitos mokyklos sau butus nuomavo pas ūkininkus.

Greta mokyklų visoje Lietuvoje auga ir vaikų darželių bei suaugusiųjų kursų skaičius. Iki 1927 metų vaikų darželių švietimo ministerijos išlaikomų visai nebuvo. 1927 metais buvo įsteigta 12 darželių, 1933 metais — 64, o šiais metais jų jau yra 80, kuriuose mokosi 3326 vaikai. Suaugusiems kursai Lietuvoje buvo pradėti steigti 1920 metais. Tais metais kursų buvo iš viso įsteigta 345, o praėjusiais metais jų buvo likę tik 61. Dabar suaugusiųjų kursų klausytojų yra 2122 žmonės. Jie mažėja del to, kad Lietuvoje padidėjo pradžios mokyklų skaičius ir, be to, dauguma suaugusiųjų jau yra raštingi. Tsb. Kiek 1933 metais gyvulių iš Lietuvos išvežta į užsienį.

Gyvulių išvežimui 1933 metai buvo labai nepalankūs. Mat, kai kurios valstybės, anksčiau importavusios pas save galvijų mėsa, dabar savo vidaus rinkai jų pakankamai prisiaugino ir todėl įve žimas joms iš kitų kraštų pasidarė neberekalingas. Tačiau ir prie tokių sunkių sąlygų Lietuva praėjusiais metais gyvulių eksportą pajėgė išlaikyti reikiamoje aukštumoje. Lietuvos gyvulių eksportas vedamas dviem kryptim: išvežami gyvi gyvuliai ir jau paskerstų mėsa. Iš viso pereitais metais Lietuva gyvulių ir skerdenos išvežė į užsienius už 13.427.800 litų. Aukštesnės kainos už išvežtus gyvulius buvo gautos Prancūzijoje ir Austrijoje. Kituose kraštuose del aukšto maito ir didelių par davimo išlaidų, gautos žemesnės kainos.

Reikia manyti, kad Lietuvai su darius su kitomis valstybėmis daugiau prekybinių pastovių sutarčių, gyvulių eksportas pakils. Netolimoje ateityje laukiama sudarant prekybos sutarčių su Anglija, Belgija, Austrija ir Čekoslovakija.

Prekybos sutartis — kolonizacijos pagrindas

Vokietija — didelė šalis, turi daugybę pinigų. Lietuvos - Vokietijos prekybos sutartis leidžia Vokietijos piliečiams Lietuvoje įsigyti nekilnojamą turtą. Vokiečiai

šia teise pilnai naudojasi. Jie supirkinėja namus, ūkius, steigia įvairias įmones ir biznius, laiko bankus.

5.000 vokiečių

Apytikriais statistikos duomenimis šino metu visoje Lietuvoje esama apie 5000 vokiečių, Vokietijos piliečių. Į šį skaičių įeina ir Klaipėdos krašte gyvenę vokiečiai svetimšaliai.

Sumokėjo du milijonu litų už radio

Paaiškėjusiais daviniais Lietuva pernai įsivežė radio aparatų ir radio lempučių už pusantro milijono litų. Tai gan didelė pozicija Lietuvos importe.

Radio Lietuvoj vis daugiau plinta. Įdomu, kad tuo tarpu daugiau sia perkami tik olandų ir vokiečių aparatai (šių ir anų pirkti pernai už 1.000.000 litų, už 500.000 litų olandiškų, ir už 500.000 litų vokiškų).

Kunigaikščio Radvilo šeimos milijoniniai ieškiniai

Lietuvoje gyvenanti kunigaikščių Radvilų šeima Vilniaus apskrities teisme kelianti civilines bylas savo giminiams gyvenantiems Lenkijoje ir okupuotoje Lietuvoje už turtus ir palikimus, kuriuos jie valdo. Ieškiniai siekia per 20 milijonų litų.

Medicina viršija teologiją

Aleksas Dundulis 37 metų amžiaus, gyv. Šiaurinėje kaimė Šiaurinių vals., dvejis metus buvo visai apakęs ir saulutės' visai nematė. Būdamas tikras katalikas lankė visas stebuklingas vietas ir paskutinį laiką sužinojęs, kad čia yra vieta yra Pagizuvės dvare, aukavo jautį. 1933 m. buvo Šiluvoje, Tytuvėnuose ir t. t. bet nieko negelbėjo. Pagaliau išbaigęs visus

pinigus dar buvo pasirengęs važiuoti į Žemaičių Kalvariją, tik del vadovo neradimo, negalėjo su manymo įvykdyti. Pagaliau kreipė pas kun. Oželį, kad paskolintų pinigų pastatyti kopyltėlę, tikėdamas stebuklu, bet kunigas Oželis jam patarė gydytis, kreiptis į Šiaurinius pas akių specialistą Dr. Prialgauską, ką jis ir padarė. Dr. Prialgauskas padarė jam akių operaciją ir po mėn. laiko A. Dundulis grįžo į namus visai sveikas patsai vienas be palydovų dėkoda mas Dr. Prialgauskui už išgydymą ir medicinos mokslui, kurį nurodė kun. Oželis.

Ojautis ir 200 litų taip ir dingo čiaunose vietose.

—Šiais metais, rugpiūčio mėn. Lenkija ruošia pasaulines balionų rungtynes, kuriose dalyvaus viso pasaulio valstybės. Kadangi balionai skris ir per Lietuvą tai užsienių reikalų ministerija ir aeroklūbas daro žygių, kad balionams nusileidus, jiems būtų suteikta pagalba.

—Traukinys ruože Lušė-Venta, sunkiai sužalojo Ritinės kaimo gyventoją Vanagiene, turinčią 75 metus amžiaus. Nukentėjusi nuvežta Mažeikių ligoninėn greit mirė.

—Balandžio 23 d. Hamburge hitlerininkai iškilmingai pašventino „Klaipėdos vėliavą“ ir perdavė ją vienam Klaipėdos pabėgėliui pabrėždami, kad pašventintoji vėliava būsianti ženklui, kad vokiečiai niekadoms neišsižadėsia ne tik Klaipėdos, bet ir apskritai rytų žemių. Šią įvykį aprašydama Lietuvos spauda, o ypatingai „Lietuvos Žinios“, aiškiai padarė išvadą, kad vokiečiai esą rengiasi prie kažkokių pasikėsinių Klaipėdoje.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

Šis syks, be mažiausio sutrukdymo, geriausiomis sąlygomis greit ir užtikrintai.

Taupomojoj Kasoj Parduodama Laivakortės aukščiausi nuosimčiai. pigiausiomis kainomis.

Nedarykite Nieko pirmiau nepasitarę.

Su Savo Nuolatinu Draugu

BANCO HOLANDES

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryte iki 7 val vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 m.

Interview su ponu Lietuvos Atstovu

Argentinos Lietuvių Balso Redakcijos prašomas, ponas Lietuvos Atstovas Gen. T. Daukantas šiomis dienomis maloniai sutiko paskirti valandėlę laiko interview su mūsų laikraščio bendradarbiu. Ponui Atstovui buvo pasakyti sekanti klausimai ir kuriuos maloniai teikėsi atsakyti:

—Koki Argentinos lietuvių kolonijos reikalai dabartiniu laiku ponui Atstovui atrodo aktualiausi?

—Šiais metais yra: lietuvių bedarbių šelpimas; eucharistinis kongresas; lietuvių mokykla Argentinoje ir Atstovybės santykiai su kolonija.

Bedarbius šelpti Komitetas yra sudarytas Konsularinio Skyriaus Vedėjo iniciatyva ir organizacijų parama. Manau, kad šitame dalykė organizacijų sutartinė ir bendras veikimas, ne formalumų žiūrėjimas, bet aktingas, realus darbas būtų svarbiausias. Netiek yra svarbus pats šelpimas, pereinama pagalba, kiek būtų svarbu darbo ieškojimo organizavimas ir parama tiems, kurie dėl išorinių laikinių kliūčių negali į darbą stoti, (pav. neturi pažinčių bei tinkamų rūbų). Matydamas mūsų kolonijos platų pritarimą B. Š. Komitetui optimistiškai žiūriu į jo veikimą ir darbo išplėtimą.

Eucharistiniam kongrese mūsų kolonija galėtų gražiai pasirodyti tikybinės srities tarptautinėj arenoje. Tas klausimas yra pilnoj dvasiškių kompetencijoj ir kitos srovės neturėtų neigiamai paliesti jo darbą; tuo labiau, jog yra romas susirūpinimas ir trūkumų taisymas, kad kolonija galėtų tinkamai atstovauti lietuvių kongreso metu. Šitą darbą iš savo pusės remiu kiek išgalėdamas.

Lietuvių mokykla, nors turi labai daug trūkumų, tačiau turi omeny, kad vis dėlto vaikučiai tenai mokinais lietuviškai kalbėti ir todėl remiu jos prašymus finansinėj srity. Tačiau moralė atsakomybę už jos sutvarkymą, prieš Lietuvą ir jos visuomenę, neša jos vadovybė. Nors yra būtinas reikalas steigti daugiau lietuviškų mokyklų, bet jau esamos mokyklos išlaidos tiek padidėjo, kad negalima šiemet galvoti apie kitų mokyklų atidarymą.

Del Atstovybės santykių su kolonija galiu paskelbti sekančiai: Argentinos lietuvių kolonija susideda iš trijų grupių, Lietuvių Namų, kurios šelpia Lietuvos vyriausybę; organizacijų, kurios palaiko ryšius su Liet. Atstovybe Buenos Airese ir lietuvių organizacijų, kurios nepalaiko jokių ryšių su Atstovybe ir apie pastarųjų veikimą Liet. Astovybė nieko nežino. Su pirmąja ir antrąja grupe Liet. Astovybės santykiai toki: pilna nepriklausomybė veikime, kritika ir bendradarbiavi-

mas. Tačiau tarp pirmosios grupės—Lietuvių Namų ir Liet. Atstovybės santykiai pablogėjo, kada Liet. Atstovas gavo piliečių nuosiskundimų del Lietuvių Namų atskaitomybės ir ragino, kad Lietuvių Namų revizijos komisija padarytų reviziją, kaip to reikalauja jų statutas. Paaškęjus, kad tokios revizijos komisijos visai nėra ir užvilkinus jos išrinkimą, pats Atstovas, sudaręs komisiją

jų atstovai nieko nežino ir pasyviai pasiduoda tokiam nežinojimui. Vienintelis asmuo išdininkas, vykdo komiteto norys, kuris galėtų paašškinti; mato savo asmenišką įžeidimą komisijos iš Lietuvos valdininkų apsilankyme pas jį į butą, kur tačiau dažnai užėina visi kiti piliečiai, nes ten randasi „Švyturio“ redakcija, „Tiesos“ b. v. biblioteka, lietuvių mokykla. Iš mano atsakymo apie

Ponas Lietuvos Atstovas Pietų Amerikai Gen. T. Daukantas.

ėmėsi peržiūrėjimo Lietuvių Namų atskaitomybės, apie tai pranešdamas į Kauną Vyriausybei.

—Ar galima pas poną Atstovą sužinoti apie pačios Lietuvių Namų atskaitomybės peržiūrėjimo eigą ir jos davinis ir apie tai paskelbti spaudoje?

—Esu šalininkas viešumos valstybės biudžeto reikaluose. Mūsų biudžetas yra viešas, išskiriant kariuomenės dalykus, todėl, pritaromas visuomenės norui žinoti, nerandu kliūčių pareikšti spaudai. Tuo atžvilgiu man visai nesu prantamas iš sudarančių Liet. Namus organizacijų pusės užsispyrimas neparodyti ir nepaašškinti Lietuvos valdininkams dalykų stovio.

—Ar Lietuvių Namų atskaitomybės peržiūrėjimas yra jau baigtas?

—Deja dar ne. Pradėjus daryti susidūrėme su kliūtimis. Pasirodė kad į Liet. Namų vyriausią kasos knygą valstybės subsidijos ir visuomenės pajamos bei pereinamos sumos (rinkliavos) suvestos į vieną vietą ir todėl sunku spręsti kokios išlaidos, kokioms pajamoms atitinka. Be to, sunku yra orientuotis, kadangi nebuvo daro mi kas mėnesis pranešimai vykdo majam komitetui, apie L. Namų atskaitomybę, kaip to reikalauja L. N. statuto 28 paragrafas. Padėtis yra dar keblesnė todėl, kad į L. Namus įeinančių organizaci-

klūtis galite spręsti, jog negalėjau eiti į lietuvišką įstaigą su Argentinos policija ir del to turėjau nutraukti pradėtą peržiūrėjimą.

—Ką galite, ponas Atstove paskelbti iš jau gautų davinis. Ar matosi sąmoningų lėšų išieškojimų, ar tik netvarkingas atskaitomybės vedimas neaiškumus sudaro?

—Visuomenės veikime nesugebėjimas negali būt pasiteisinimu ir kas nesugeba neprivalo to darbo imtis. Visuomenė vienodai teisia ir sąmoningai ir del nesugebėjimo žalą darančius. Apie davinis kalbėti yra sunku, kol nebaigtas atskaitomybės peržiūrėjimas, tačiau be paašškinių tai neįmanoma padaryti. Pavyzdžiui paimsiu tik vienus 1933 metus. Nėra išlaidų datų, mėnesiniai mokesciai nepažymėti už kokius mėnesius mokama, dvylika kasos knygos puslapių turi skutimo ir pataisų žymių, „Švyturio“ visos pajamos už prenumeratas ir skelbimus suvestos į vieną vietą. Patikrinti jas vien iš kvitų manau negalima todėl, kad kiti piliečiai kvitų visai negavo, pav. aš pats, nors pinigus mokėjau. Užmokėstis už „Švyt.“ 13 ir 19 nr. nr. įrašyta du kart. Dariaus ir Girėno paminklo aukos pažymėtos išlaidose, o gauta iš piliečių nematyti kur įrašyta. L. Namuose už šviesą ir švartą per metus išmokėta 285 pesai, o išlaidose nurašyta 1.440 pesų. Šitie stambūs klausimai reikalingi paašškiniui, tačiau sutikau kliūčių juos gauti. Nenorėdamas pats įtarinėti, buvau priverstas kreiptis į Kauną, prašydamas atsiųsti specialų revizorių — kontrolierių.

—Kokia pono Atstovo nuomonė apie lietuvių organizacijas Argentinoje?

—Lietuvių organizacijos užsienyje neturėtų būti politinėmis partijomis, todėl jų narių sąrašai turėtų būti vieši. Jų veikimas ir kultūrinis lenktyniavimas turėtų būti bendro tikslo visos kolonijos bendradarbiavime, bent atskirais klausimais. Todėl neturėtų vienos kitas smerkti, vienos į kitų reikalus kištis. Mano supratimu būtų labai naudingas nuolatinis organizacijų trečiųjų teisimas išrišimui tarpusavių ginčų, tokio teismo apeliacine instancija galėtų būti Atstovybė. Mūsų kolonijos kultūrinis darbas daug išloštų, jei eikvamos savitarpio kovai jėgos būtų atiduodamos bendram darbui ar bent pačių organizacijų vidui veikimui.

liacine instancija galėtų būti Atstovybė. Mūsų kolonijos kultūrinis darbas daug išloštų, jei eikvamos savitarpio kovai jėgos būtų atiduodamos bendram darbui ar bent pačių organizacijų vidui veikimui.

Tokiais gražiais patarimais ponas Atstovas užbaigė interview su mūsų bendradarbiu.

VISUOMENĖS ŽINIAI

L. N. organizacijų taryba nežinia kodėl tai deda visas pastangas, kad per savo organą „Švyturį“ išprovokavus B. Š. K-tą. Nežiūrint į jų pakartotinus puolimus B. Š. K-tas iki šiai dienai ty lėjo, tačiau „Švyturio“ 21 N., norėdamas primesti, pačių L. N. organizacijų atstovų kalte, B. Š. K-tui priverčia jį nušviesti visuomeni dalyką iš esmės ir parodyti ant kiek tas laikraštis yra nustojęs lygsvaros ir jau nebesuvokia pats ką rašas. Čia jis skelbia, kad jau B. Š. K-tas subankrotavo ir suiro, čia jis rašo, kad B. Š. K-tas gavęs iš Atstovybės, Užsienio Lietuvos Rėmti D-jos prisiūstus 3.000 litų, ieško išnuomoti salono. Čia vėl sako, kad p. Kučinskas nesuradęs bedarbių gražinsias į Lietuvą prisiūstuosius pinigus. Kur gi logika? Jeigu B. Š. K-tas jau yra žuvges tai jis negalėjo primesti pinigus ir ieškoti išnuomoti salono; taip-pat, kaip B. Š. K-tui perėmus minėtus pinigus, p. Kučinskas neturėtų galimybės juos ir gražinti. Toliau „Švyturys“ giriasi, kad L. Namai savo ilgamečiu veikimu parodė, kad gyvieji kolonijos reikalai jiems visados rūpėjo ir kad nedarbui užėjus jie taip-pat pro pirštus nežiūrėjo... Taip, pro pirštus nežiūrėjo, tik žiūrėjo kaip gauti iš Lietuvos pinigų, iš kurios jie, mokėdami gražiai nupiešti neva organizacijų ne paprastus veikimus, išgavo metinę piniginę paramą 15.600 litų sumoje. Graži organizacijų jėga, kuri reikia remti panašiomis sumomis, nuskriaudžiant mūsų vargstančius brolius Lietuvoje. O čia jos bedarbius taip šelpė ir skurdą lengvino, kad pagultos reikėjo slėptis nuo L. Pasiuntinybės revizijos. Tuo tarpu kaip B. Š. Komitetas verčiasi tikrai savo jėgomis, vien čionykštei visuomenei pritariant, neprasydamas iš L. valdžios jokios paramos ir jo atskaitomybė yra pilnoje dispozicijoje ne tik tai Komiteto revizijos komisijos, bei Pasiuntinybės, bet ir kiekvieno atskiro asmens, kuris yra tik kiek nors aukavęs.

Dabar gal bus lengva suprasti, kodėl L. N. organizacijos norėjo sugriauti B. Š. K-tą, kad jį neįtikintų L. Valstybę, kad čia kolonijoje yra užtektinai vietinės jėgos ir gerų norų, tikrai reikia, kad organizacija turėtų visuomenės pritarimą ir kad bus galima daug ką padaryti be paramos iš valdžios pusės. Mažas tik pavyzdys: čia 2 lietuvių laikraščiai, kurie užsilaiko savo jėgomis, o „Švyturio“ reikalinga net 4.000 litų metinės subsidijos. Lai tikrai sulauko metinę subsidiją kaip Švyturys nustos švietęs. Ką tai reiškia? Reiškia, kad jis neturi skaitytųjų, taip būtų ir su L. N. organizacijomis, jei joms sustabdytų metinę 11.000 litų paramą.

Ar ne komiškas ir toksai „Švy-

turio“ išsireiškimas: B. Š. K-tas ruošė vakarą ir apie tai „Švyturio“ nė žodelio, todėl „Švyturys“ to vakaro ne neskelbė, bet vakarui pasisekus K-tas prisiūčia „Švyturio“, kad įdėtų padėką pasidaravusiems. Kaip gi reikia didesnio pasityčiojimo?

Čia turime pasakyti, kad K-tas kalbamam vakarui propagandos nėra pateikęs nė vienam laikraščiu. Organizacijų, kurioms rūpi labdaringas darbas, organai patys, kaip ir visuomet, apie vakaro ruošimą visuomenei praneša. Ačiu „Švyturio“, kad pats, nesamo K-to, vakaro pasisekimą pripažino ir parodė, kad tas pasisekimas įvyko ir be jo propagandos.

„Švyturys“ norėdamas primesti pačių L. N. organizacijų atstovų kalte Komitetui, kaltina jį už tęsimu įstatų priėmimo. O kas tikrumoje yra kaltas? Ar ne minėtųjų organizacijų atstovai, kurie tuščių formalumų ieškodami darbą visą laiką trukdė.

Pagalios „Švyturys“ giriasi, kad visi įstatai buvę priimti, kaip jie norėjo. Čia dar viena keistenybė. Faktas yra, kad įstatų priimant 1934 m. Vasario 3 d., buvo įnešta tik maža pataisa 10 \$, prieš kurią niekas iš kitų organizacijų nė žodžio nepasakė. Tai įdomu būtų žinoti delko L. N. o-jų atstovai taip priešinosi tų įstatų priėmimui.

„Švyturys“ nesidrovi meluoti, kad B. Š. K-tas bedarbių kitaip nesušelpęs, kaip tikrai po puskilogramą cukraus. Tuo tarpu jis giriasi, kad kokias tai, nežinia iškur atsiradusi Šv. Vincento draugija suruošusi kūčias ir pavalgydinus 30 bedarbių, t. y. jų nuomone padariusi kilnesnį darbą. Klausimas kas atliko kilnesnį darbą ar L. N. duodami tikrai 30 bedarbių vieną kartą valgyti, ar Komitetas virš visų kitų pašalpų rūbais ir pinigais, paaukodamas 150 bedarbių po pusantro svaro cukraus?

„Švyturys“ tarp kitko giriasi, kad L. N. organizacijom išstojus iš K-to pastarasis ir posėdžių visiškai nedaras. Netiesa! B. Š. K-tas posėdžiauja kaip ir posėdžiaavo tik L. N. organizacijų atstovams nesant, posėdžiai pricina ne tuščiai ginčijanties, bet rimtai dirbant. L. N. organizacijų atstovai išstodami iš B. Š. K-to paliko vien tuščių g i n č y ir darbo ardy-mo pėdsakus, išskyrus Mergaičių Globos Draugiją. Organizacijos neįnešusios 2-jų mėnesių bėgyje jokios aukos bei nepasidaravusios iš Komiteto narių tarpo išbraukiamos. Kas ir įvyko su minėtomis organizacijomis. Ir dar kas gražu, kad „Švyturys“ sako: „Dirbkite, gerbiamieji, o ne politikuokite ir nenorėkite, kad kiti už jus dirbtų, o jūs tik vaisius skintumet“. Gerai žemaičiai sako: „Kas kuo kvep, tuo ir kitą tep“.

B. Š. Komitetas.

Tik 2 mėnesiais kainuoja „Balsas“ iki metų galo — kas dar neužsirašėt naudokitės proga.

AŠTUNTAS LAIŠKAS

aplank pasaulį keliaujančio

„Argentinos Lietuvių Balso“ bendradarbio

ADOMO LIACO

Apie Necochea, Tres Arroyos, (provinc. Bs. Aires) geriausia žemė kviečiams. Už ha nuomos čia mokėjo 12 p., bet dabar pakilo iki 16 p., kai kur net iki 18 p. ha. Vidutiniškai imant, vidutiniškas derlius 850 kilų iš vieno ha. Šiais metais oficiali kviečių kaina: 4-80 100 kilogr. Ir jeigu vienas ha duoda derliaus 850 kil. tai juos pardavęs minėta kaina ūkininkas iš vieno ha gauna 40 p. 80 c. Juk rodosi neblogiausia ir ūkininkas ne tik kad išgyventi gali, bet įsitaistys visas reikalingas mašinas ir susidėti kapitalo. Bet pažiūrėsimė antrą medalio pusę, išlaidas. Kiek kainuoja vieno ha nuoma, apsėjimas ir kita, iki nugabenimo derliaus į vietą!

Kaip sakiau, nuomos mokasi ne visur ir ne visada vienodai, bet mes paimkime vidutinę kainą 14. ha. Bet juk retas ūkininkas turi savo mašinas ir jas turi skolinti, už kurias mokasi sekančiai: už sėjimą mašiną moka 1 p. 50 c. už apsėjimą vieno ha. Plovimo ir kūlimo mašina, kuri ir išarpuoja, padaro švarius grūdus ūkininkui apsieina po 60 c. už kiekvieną maišą. Ir jeigu hektaras derliaus duoda 850 kil. ir kadangi daugiau 68 kil. į maišą pilti draudžiama, tai iš vieno ha gaunasi 12 maišų, tokiu būdu ši mašina atsieina 6 p. 20 c. Bet juk reikalinga pirkti maišai, kurie dabar pakilo iki 30 c. kiekvienas. Vienam ha maišai kainuos 3 p. 50 c. Apsėjimui vieno ha seklos reikalinga

100 kilogramų, kas kainuoja 4 p. 80 c. Be to reikalinga nugabenti į uostą, nes pirkėjai nevažiuoja parsigabenti iš laukų. Taigi yra vežikai, kurie vien iš to ir gyvena ir jie 100 kil. nuvežimą 20 - 30 kilometrų ima 1 pesą ir įvairiai.

Beabejo, viskas priklauso nuo susitarimo, bet jeigu ūkininkui reikalinga skubotai parduoti savo grūdus, tai jis turi mokėti už nuvežimą ir daug brangiau. Pristatymą grūdų į vietą mes paimsimė kuo mažiausį atstamą ir už vieno ha derlių 850 kil. paskaitykime tik 3 pesus.

Jeigu mes dabar sudėsimė tuos skaičius, tai gausis suma 35 p. 10 c. kurią ūkininkas turi idėti į vieno ha apsėjimą, iškūlimą ir grūdų pristatymą į vietą. Bet dar čia neskaitėme paties ūkininko darbo, bet tik grynus pinigus, kuriuos turi idėti, kad gautų minėtą derlių.

Gerai, Jau mes žinome, jog vidutiniškai vienas ha derliaus atneša 850 kil. kuriuos pardavus ūkininkas gauna 40 p. 80 c. dabar atimkime ką išleido 35 p. 10 c. ir ūkininkui liks nuo vieno ha gryno pelno 5 p. 70 centavų.

Sakau gryno pelno, bet tai irgi ne pelnas, nes juk jau dėvisi pakinktai, visi ūkio įrankiai, o be to — pragyvenimas, darbas.

Kaip matome, ūkininkas 100 kilų kviečių parduoda už 4 p. 80 c. o už 100 kilų duonos, moka 15 ir kai kur iki 20 pesų. Tai kaip jis gali išgyventi?

Bulvių ūkis kiek geriau, bet ir tai nevisada. Jeigu kurį metų bulvių kaina pakenčiama, tai sekančią metų sodina visi ir nupuola kaina, tad neapsimoka už darbą. Vienu žodžiu, be kooperatyvų, be ūkininkų sąjungų prie šių sąlygų Argentinos ūkininkų gyvenimas labai vargingas, skurdus. Ne stebėtina, kad palikę ūkius, išstatytus šokių tokius namus, bėga kur begali. O dvarininkai tuo tik naudojasi. Jie išnuomoja pliką žemę. Atėjęs ūkininkas, nuomininkas įtaiso šulinį, pompą, pasistato šiojį tokį namelį ir sukisęs paskutinius savo centus ir matydamas, kad negalės išgyventi, palikęs viską turi išeiti. Tada jau dvarininkas nuomoja tą pačią žemę su šuliniu, su trobėsiais ir lupa dvigubą nuomą. Atėjęs kitas nuomininkas, vargsta, pluša, dirba žemę kiek gali, bet kaip pirmas pabėgo, taip ir šis turi pabėgti, nes nors šis jau ir rado trobėsius, šį tą įtaisyta, tat užtai jis jau dvigubą nuomą moka. Po to ateina trečias, kuris dar daugiau nuomos moka. Bet ir tas lieka taip pat išmaudytas kaip ir pirmieji.

Ir aš visai nesistebiu, jeigu iš minėto ūkininko — prancūzo kalbos buvo pastebima neapykanta, kerštas dvarininkams ir visiems, kurie šią sistemą palaiko, kurie paverge laiko liaudį. Ir tokių „prancūzų“ yra daug Argentinoje juos pagamino vargas, badas, juos pagamino tie, kurie iš jų prakaite, iš jų skurdo gyvena!.

Argentinos žemės ūkis prie šių sąlygų negali ilgiau pasilikti: arba žemės reforma, arba sukilimai revoliucijos, per kurias bus ieško ma išeities iš šios nepakenčiamos padėties!

(Bus daugiau)

Urugvajaus socialistu lyderis Dr. Emilio Frugoni

Kada Urugvajuje ėmė pūsti diktatūra kvepianti vėjai ir krašte ėmė siausti reakcija, žinomas visuomenininkas, rašytojas, poetas, teisių fakulteto dekanas, parlamento atstovas ir Urugvajaus socialistų partijos vadas Dr. Emilio Frugoni buvo išdeportuotas. Mat šis senelis dabar liko pavojin gas reakcingai valdžiai savo nenuilstama socialistine, antifasistine ir demokratine veikla.

Dr. E. Frugoni išbuvo emigracijoje apie metus laiko ir tik dėka paskutiniu neva parlamento rinkimų, likęs naujai išrinktų parlamento atstovu turėjo teisę grįžti į savo kraštą.

Pasitiki Dr. E. Frugoni į uostą susirinko daug socialistų, studentų ir šiaip žmonių. Dar nepriartinus prie kranto laivui kuriuo jis atvažiavo, susirinkusieji nuo kranto entuziastiškai pradėjo šaukti minėdami jo vardą sveikindami jį ir saliuotodami raudonomis skepetaitėmis.

Vakare Dr. Frugoni turėjo laikyti universitete paskaitą. Jau prieš valandą ties universitetu susirinko visi teisių fakulteto ir didelė dalis kitų fakultetų studentų, dauguma profesorių ir didelis skaičius publikos. Visi laukė atvykstant socialistų partijos lyderio, užgirsti naujai jo tvirtus ir griežtus antidemokratinio, antisocialistinio ir antikultūrinio veikimo „chinchulinams“ skirtus žodžius.

Paskaita įvyko viename iš universiteto salonų kuriame pradėjus Dr. Frugoni paskaitą didelė susirinkusios publikos dalis turėjo likti už durų, nes nors salonas ir gana didelis buvo, bet tiek gau-

singai susirinkusi publika negalėjo tilpti.

Neminėsiu čia visos Dr. Frugoni pasakytos kalbos, bet nors pora ištraukų verta padaryti. Socialistų lyderis pasakė: „... tie, kurie prieš 31 kovo režimą sakė, kad Urugvajuje niekad negali būti diktatūra, nes nesirastų čia tokių nieksas, kuris siektų to, o jeigu tas ir pasireikštų — neišsilaikytų ilgiau, kaip 24 valandas šian dien tie patys, išvaikę parlamentą sulaužę valstybės konstituciją ir pasiskelbę diktatoriais, darbo liaudžiai atėmė teises, o krašte įvedė režimą...“ „Mes, stovėdami darbo liaudies sargyboje, pirmi pajutome diktatūros režimo stovį, mes ėmėmės visu griežtumu kovoti prieš tai, bet kiti numojo ranka girdi tai tik pasaka; būdami vieni prieš daug stipresnį priešą negalėjome atsilaikyti, — Urugvajuje pasireiškė diktatūra su visomis savo „grožybėmis“ ir „humanizmomu“. Socialistų partijai buvo „leista“ veikti ir toliau, bet dabar diktatūra tam veikimui aprėžė ratą už kurio ribų nevalia išeiti, o tose ribose negal būti joks veikimas, nes organizuotam elementui, kur nėra laisvės ir teisių, nėra gyvybės o kur nėra gyvybės, nėra bruzdėjimo ir kovos. Bet dvasiniai lai diktatūra nemanoma nugalėti. Mes dar stipresni, dar energingesni likom. Mes dar su didesniu entuziazmu ir pasiryžimu dirbame socialistiniam veikime, nes Urugvajaus liaudis kas kart geriau pažįsta mus ir kas kart geriau ima pritarti socializmo įgyvendinimui Urugvajuje.“

Kalbėdamas apie universitetą Dr. Frugoni pasakė: „Universitetas prieš diktatūrą, liaudžiai turi būt vadu, žibintu, švyturiu, vėliava ir reikalui esant ginklu.“

Kas kelios trumpos minutės Dr. Frugoni buvo verčiamas nutraukti kalbą, gausių aplodismentų palydimas.

Ši Dr. Frugoni paskaita dar kartą patvirtina, kad socializmas Urugvajuje sparčiai auga ir vis didesnes minias susiranda stiprinti savo eiles.

A. B. Gumbargis.

REINERO MORENO CAMPOS.

VERTĖ SEIVA

Nykstančioji rasė

Gamtos grožybė.— Humahuakiečių Psychologija.— Indėnai Labai Religinę Žmonės.— Skurdas Pirmųjų Šios Šalies Gyventojų.— Pataria Gelbėt Nykstančią Tautą.

(Taša iš 195 numerio)

Kuomet numiršta suaugęs žmogus, drauge su juo palaidoja ir arkli, „kad velionis lengviau galėtų nukeliauti į rojų“.

Humbahuaca civilinė registracija rodo kad 1933 m. ten gimė 190 kūdikių, iš kurių mirė 105.

Cukraus nendrių plantatoriai sukontraktuoja lauko darbininkus indėnus šešių mėnesių sezonui, ar metų laiko darbo, apmoka beveik išimtinai maisto produktais, nesvietiškai juos išnaudodami darbe nuo tamsos iki tamsai. Sulyg kontrakto indėnas gauna savaitę ar kelias dienas atostogų. Tomis tai dienomis jis skubina skandint savo gyvenimo vargą, mirkdamas alkoholy. Daugybė tas „zafras“ atžymi savo mirtimi.

Visų šventė

Idomus indėnų būdas savo mirusius minėti. Tos šeimos kuriose ne anksčiau, kaip šiais metais yra miręs bent vienas narys, susirenka kurio nors kaimyno grįžion visų šventų dieną. Butą paruošia kaip mirties kamara, vidury pastato stalą, ant kurio sudeša: jų pačių prikeptos duonos, kuri pagaminama keistų gyvulių formoj, valgių su šiaudeliais aplinkui, „kuriais jų paragaus mirusiojo siela“; coca chica ir švesto vandens. Viskas priruošama 12 valandai dienos, kadangi tą valandą sulyg jų, ateina mirusių giminių vėlės ir išbūna tarp jų ištisas 24 valandas. Ant stalo padėda ėriuko kojos kaulą, kuriuo svečiai buria mirusiojo nuomonę: jei

gu kaulas metant krinta aukštiniškai, visi meldžiasi už mirusius bet jei krinta kniūpsčia, tat maldu klausimas pašalinamas, kadangi tai reiškia, jog mirusieji jų maldų nereikalauja. Namų šeimininkai ir svečiai leidžiasi girtauti. Ant ryt po visų šventų dienos 12 valandą susirinkusieji užbaigia gėrimus ir valgius, apart sausojo maisto, kurį išsineša svečiai. Išsidalinę pašoka, ištuština alkoholio liekanas ir išsiskirsto.

Mirusius metų bėgyje vadina „naujais“. Visi kas turi „naujuosius“ privalo švest visų šventų dieną, tą dieną nešiot juoda gėdu los ženklą ir būtinai dalyvaut visų šventės iškilimėse, nes antraip mirusiojo siela gal užsirūstinti ir atsiųst nelaimę jo namams.

Kurie „naujųjų“ neturi visų šventų dieną eina į kapus ir šalia savo giminės kapo padeda molinį bliūdėlį velionies mėgiamų valgių chicha ir coca. Turtingesni nuneša nuluptą ėriuką, bulvių, kiaušinių, sūrio ir t. t., o taipgi boliviškų pinigų, kuriuos sudeša ant kapo kryžiaus formoje. Kada kunigas palaimina aukotojus kryžiaus ženklų, šie grįžta namo, viską palikdami kunigui, kaip papročiais įsigalėjusią priverstiną retribuciją.

Paskutinės Merdėjančios Rasės Gyvenimo Dienos

„Colla“ arba „runa“ šiandien yra ne kas daugiau kaip tik merdėjanti žmonių rasė, yra skausminga liekana senos rasės, kuri

pasmerkta kristi juodon bedugnėn ir išnykimui. Ši rasė yra bausis žmonių griuvėsių pavyzdys ir tik sistematiškas ir moksliskas vyriausybės susirūpinimas, gali transformuoti ir išgelbėti nuo galutinio išnykimo šiuos pirmuosius šios žemės gyventojus.

Tuli spaudos bendradarbiai tvirtina, kad šiems žmonėms negrėšia išnykimo pavojus, kad jie yra stiprūs ir t. p. Bet tokie žurnalistai daboja vien savo interesus ir nelaimingųjų likimas jiems tik tiek rūpi, kiek yra svarbu jiems turėt vergiškus darbininkus savo įmonėse. Bet giliau pastudijavus šią opę problemą, matome visai ką kita.

Pasiėmę sau ką galėdami civilizuoti žmonės indėnams nieko nedavė. Jie silpni, pavargę, nuliūdę, nusiminę.

Klysta tie, kurie tvirtina, kad indėnuose slepiasi žmonijos rezervų šaltiniai. Faktinai beveik visi indėnai serga užsikrėstomis ir paveldėtomis ligomis. Tuberkuliozas ir sifilis juos baigia piauti. Nesigdydo per neišmanymą, del stokes higienos ir lėšų. Dirbdami ir matydami pusantro peso per mėnesį, vargiai gali kilti. Alkoholyje savo vargą, savo likimą skandina ir patys jame žūsta.

Ligotas, apskuręs ir nusiminęs Saltos ir Jujuj indėnas nieko nesitiki. Bet reikia juos gelbėti ir gydyti, nes ten glūdi pavojus visiems Argentinos gyventojams.

Pragariškoj agonijoj žūsta seniausi šios šalies gyventojai. Žmoniškas reikalauja, kad jiems būtų pastatytos sanatorijos, kad būtų suteikta galimybė šalyje išsiskirstyti, kad būtų atidarytos dūrys mokyklon, sujungimui naujų jų kartų su civilizuoju pasauliu.

Kai kas didžiuojasi šeimoms, kurių šaknys tolimos praeties siekia. O čia esame akyvaizdoje se-

niausių koža ir runa giminių nykimo. Būt negerai, jeigu juodieji kurioj nors šaly baltuosius pavergtų; žmoniškumas šaukia šį teisybę.

Yra sunkus, bet prakilnus darbas išgelbėti nuo išnykimo tautą, kuri baigia užtrokšt juodo likimo gėlmėse paskendus, — taip rašo „Mundo Argentino“ bendradarbis apie seniausius šios šalies gyventojus — indėnus.

(Galas).

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydotyjo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO
DR. A. GODEL

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIA

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLNORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.

SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

ARGENTINOJE

Pirmos Revoliucijos Sukaktuvės

GEGUŽĖS 25, 1810

Iškilmingai atšventus 124 - tas revoliucijos sukaktuves, tenka pa stebėti, kad 25 geg. 1810 m. turi di delės reikšmės ne vien Argenti nai, bet ir visai Pietų Amerikai.

Pirmieji buvo Argentinos visuo menės vyrai, kurie drįso viešai pa sipriešinti Ispanijos karaliaus „glo bai“. Belgrano, Moreno, Castelli, Passo paruošė revoliucijos planą, kurį gegužės 25. 1810 metų sudre bino Ispanijos „virejaus“ sostą ir paluosavo Argentinos liaudį nuo jezuitinės Ispanijos karaliaus baudžiavos.

Ispanijos karaliaus valdžia val dydama šį kontinentą, vadino jį Amerikos indijomis, plėšė ir slėgė savo kolonijos žmones.

Bet Argentinos revoliucionie rių balsas pasklido ne vien La Platos pakrantėse, bet pasiekė vi šią Pietų Ameriką, kuri pagalios visa nusikratė Ispanijos monar cho.

Didelės reikšmės turi Argenti nos tautai 1810 metai, paskui pro vizorinių taisyklių 1811 metai; Asambleja General Constituyente

1813 metai; Tukumano kongreso ir konstitucijos 1819 ir 1826 m. bei konvencijų debatų 1853 ir 1860 m. Visur buvo vadovaujama si kairios demokratybės dvasia.

Kiekviena tauta savo laisvę tik kovomis įgijo — taip ją įgijo ir Argentina, kurią Europos monar chai bandė savo kolonijos pavida le išlaikyti.

Žymiausi Pietų Amerikos lais vės kovotojai ir šio kontinento tautų didybės kurėjai—San Mar tin ir Simon Bolivar—duoda pa moto laisvę mylintiems žmonėms jų žygiais didžiuloties.

Argentinos konstitucija užtikri na laisvę visiems, kas nori po Argentinos saulės šviesa gyventi, savo darbu prie šios, suliginamai naujos šalies ugdymo prisidėti.

Minėdama šias revoliucijos suk aktuves ir demokratybės idealą, kuriuo remianties tapo įkurta ša lies nepriklausomybė ir išauginta jos didybė—vietinė spauda ener gingai kritikuoja tą elementą, ku ris trempia išganingus demokra tybės pradus. **B. K. A.**

KUNIGAİKŠTIS KONSULAVO SOVIETAMS

Buenos Aires žvalgybos skyrius susekė, kad daugelis žmonių čia gaudavo vizas vykimui į Sovietų Rusiją, nors čia visiškai nėra tuo šalies konsulato. Vizos buvo duo damos per Montevideo į Odesą ir kit. Rus. uostus. Suimti piliečiai pasisakė, kad už tas vizas jie su mokėdavo po 200 - 300 pesų ir gaudavo „konsulato“ užtikrini mą kad iš Montevideo važiuos vel tui, kaipo laiv. darbininkai Rusi jon.

Pagalios žvalgyba susekė, kad tas vizas duodavo kunigaikštis Sergei Aleksandrovič Volkonski ir jo bendradarbis Oskar Pablo Held, buvęs Južamtorgo pirmas sekretorius, o klientus medžiojo tulas ukrainietis Gručuk.

Volkonskis buvo kinų geležin

kelio tarnautojas Kerenskio lai kais ir ten tapęs „kunigaikščiu“. Heldas yra Pabaltijo baronas, mo kantis daug kalbų ir, anot vietie nės spaudos, turis ryšių su Sovi tų galvomis. Visi trys yra teismo bausti už įvairius prasižengimus

Dabar tardymas parodė, kad vi sas jų „konsulatas“ gatvėje Li bertad buvo falšyvas, jokių ryšių su Sov. vyriausybe neturintis. Antspaudos taipgi buvo falšyvos Šie mėlynakraujai bandė pasipini gaut ir įkišo kailį.

Banditų susirėmimas su policija

Septynių leguų atstume nuo Za rate 50 policininkų apsupo įtarti ną namą. Pasirodo, kad ten slėpė si 4 banditai. Susišaudyme su po licija išleista virš 1000 šuvių. Vie

nas policininkas sužeistas, o du banditai nušauti: Genesula ir Lanfranchi, pagarsėję žmogžu džiai plėšikai. Kiti du suimti gy vi, nors dvi valandas šaudėsi su policija. Del išaiškinimo suimtas Zarate policijos valdininkas Fon seca, kadangi policijai pabarški nus į banditų namo duris, jie su minėjo jo vardą.

UKRAINIEČIŲ VAKARAS

Sekmadienį, birželio 3 d. nuo 15 iki 22 valandai salone „Vorwaerts“ g--vė Rincón 1141 Ukrainiečių draugija „Prosvita“ rengia didelį vaidini mų šokių vakarą.

Įžanga visiems vienas pesas.

KNYGŲ SKAITYTOJAI DĖMĖSIO

Šiuo pranešu visiems, kurie tu ri paėmę skaitymui knygas iš d—jos „Lietuva“ knygyne kad galimai greičiau gražintų jau per skaitytas knygas, nes yra daug norinčių skaityti. Knygininkas

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Nepasirašiusiai iš Rosario. Pati žinutė yra įdomi, bet be faktų nu stoja savo vertės ir skaitantiems nebūtų naudos — netalpinsime. Turėjo būti pažymėta vardas, pa vardė ir gyvenamoji vieta asmenis apie kurį rašėte. Taipgi po kores pondencija būtina reikia pasira šyti ir pranešti redakcijai tikrą savo adresą. Nurodykit faktus — patalpinsime.

ADMINISTRAC. PRANEŠIMAI

J. Juškai, K. Daunui, J. Bilevi čiu. Z. Jankauskui, A. Bandžiui, V. Gaižetytei, J. Jociui, P. Bairū nu, A. Saikauskui, O. Semenaitėi, V. Jakuboniui, J. Lukošiu, J. Ti junaičiui ir O. Tijunaitytei už pre numeratas tariame draugišką dė ku.

S. Stancevičiui ir B. Andriulio niui. laikraštį siunčiame ir laukia me tamstų priketintų prenumera tų.

B. Morkevičiui. Žodyną išsiun tēm.

R. Leknickui. Laikraščius iš Lie tuvos pasiuntēm.

A. Salčiūnui. Sapnininkų netu rime.

V. Mulevičiaus, A. Liutkausko ir J. Mališausko laikraštis grįžo, prašom pranešti savo naujus adre sus.

Vedybų paieškojimas kainuoja vienas pesas, metiniams prenume ratoriams per pus pigiau.

Nelaimingi Atsitikimai

DARBE AR GATVĖJE
Jei Tamsta nori laimėti už nelaimingą atsitikimą kreip kis į OFICINA JURIDICA, kurioj rasi specialių advoka tų ir gydytojų.

Jei Tamstai reikalinga suda ryti kontraktą, pirkti arba parduoti nuosavybę, kreipkis į mūsų Biurą, kuris patari mus teikia nemokamai.

25 DE MAYO 366
ESCRITORIO 2
Darbo valandos: nuo 14 - 21.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

PRANEŠIMAS

Balso redakcija gavo du laišku kuriais Banco de las Americas teismo paskirtas likvidatorius prašo pranešti, kad Federalinės Sostinės teisėjas Dr. Franclin Ba rroetaveña yra padaręs sprendi mą, kuriuo likviduojama Banco de las Americas bendrovė.

Lietuvių kolonijos klientai yra kviečiami iki šio mėn. 15 d. pa reikšti savo teisėtus reikalavimus ir atsiimti korespondenciją.

Visais reikalais kreiptis nuo 10 iki 15 valandai, šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. c. San Martin 429.

DRAUGIJOS „LIETUVA“ POPIETIS

Draugija „Lietuva“ šio mėn 10 d. ruošia popietį salone „Jose Ver di“ av. Almirante Brown 736. Kaip ir visuomet grieš orkestras „Lyra“.

BALSO POPIETIS LABAI GERAI PASISEKĖ

Beveik po dviejų mėnesių per traukos gegužės 27 d. įvyko „Arg entinos Lietuvių Balso“ popietis.

Kaip ir buvo laukiama į popietį atsilankė labai daug svečių, dau giausia, žinoma, balsiečių, kurie Balsą remia visais galimais bū dais. Balsiečiai ne vien patys atei na į Balso parengimus, bet dar at siveda po kelis savo draugus. Tas parodo, kad kas kart vis daugiau skaitytojai susigvyvena su savo laikraščiu ir gyvai jį remia.

Visiems dalyvavusiems, o ypating ai prisidėjusiems prie tvarkos pa laikymo Balso Administracija ta ria nuoširdų dėku.

BERISIEČIŲ ŽINIAI

Draugijos „Vargdienis“ vaka ro gegužės 19 d. padaryta nuo trauka pasisekė labai gerai. Visi kas norėtų prašomi kreiptis pas draugijos pirmininką B. Glemžą, arba tiesioginiai į foto Antonoff Defensa 493, Buenos Aires. Su persiuntimu užklijuota ant storo popierio kainuoja 1.20, neužklijuo ta - 1 pesas.

„VARGDIENIO“ D — JOS NA RIŲ SUSIRINKIMAS

Birželio 10 d. š. m. Berisso lie tuvių draugijos „Vargdienis“ šau kiamas visuotinis narių susirinki mas. Visuomet vargdieniečių susi rinkimai būna labai skaitlingi ir įdomūs. Nariai atsilankykite visi kaip vienas ir svečių atsiveskit.

Ropė.

RESTORANAS — VALGYKLA

Bražionio ir Kučinsko. MONTEAGUDO 526. Geri ir sveiki valgiai. Kai nos nebrangios. Visus kvie čiams užteiti persitikrinti.

SIUVĖJAS

LEONAS MALINAUSKAS
Turiu didelį pasirinkimą ang liškų medžiagų įvairiomis kai nomis.

Už darbą garantuoju. Prašau persitikrinti.

L. N. Alem 1689, Dock Sud.

AKUSERĖ — EUROPIETĖ

FILAMENA BENĖŠ
BILEK
Diplomuota Prahėje ir Bue nos Airose.
Lima 1217
Telefon. B. O. 23 - 3389
Prima kasdiena nuo 9 val ry to iki 8 val. vakaro. Sekmadie niais visą dieną.
Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.
Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

SUSIVIENIJIMO NARIAMS

„Susivienijimo“ eilinis narių su sirinkimas įvyks š. m. birželio m. 3 d. 3 val. po piet L. Namuose Av. Montes de Oca 320.

Visų narių dalyvavimas būti nas. Valdyba

IŠ BEDARBIUS ŠELPTI KOMI TETO VEIKIMO

Bedarbius šelpti Komitetas jau veikia nuo lapkričio mėn. 1933 m. Pradžioje jame dalyvavo sekan čios organizacijos: D—ja „Lietu va“, „Tautininkų Sąjunga“, „Su sivienujimas“, „Šv. Kazimiero ben druomenė“, „Jaunųjų Vyru drau gija“, „Mergaičių Globos d—ja“ „Lietuvių Klūbas“, „Karių Sąjun ga“, „Berisso Tautininkų Sąjun gos Skyrius“.

Nesusitarus del kai kurių įstatų paragrafų kurie vienok daugumos organizacijų buvo priimti, organi zacijos sudarančios parapiją iš B. š. Komiteto išstojo.

Šiuo metu į B. š. Komitetą pri klauso šios organizacijos: D—ja „Lietuva“, „Tautininkų Sąjunga“, „Karių Sąjunga“, „Berisso Tauti ninkų Sąjungos Skyrius“ ir d—ja „Sandara“.

Per savo veikimo laiką B. š. Ko mitetas turėjo įplaukų 429 pesus 40 cent. Sušelpė 90 asmenų, t. y. užmokėta už darbo suradimą a gencijoms, pirka geležinkelio bi lietai darbo vietai pasiekti ir pirk ta ligoniams vaistai.

Dabar šalčiam artinanties daug bedarbių kreipiasi prašydami mai sto, tokiems duodamos korčiukės į valgyklas, su kuriomis B. š. Ko mitetas susitaręs del papigintų pietų išdavimo.

Komiteto lėšas sudaro aukos ir pelnas iš vakarų rengiamų bedar bių naudai. Tokių vakarų jau bu vo surengta du: gruodžio 2 d. 1933 m. ir balandžio 7 d. š. m. DA BAR BEDARBIUS ŠELPTI KO MITETAS RENGIA VAKARĄ

BIRŽELIO 2 DIENĄ, t. y. šį šeš tadienį. Visi, kuriems rūpi mūsų nelaimingųjų tautiečių likimas tu ri į tą vakarą atsilankyti ir taip ištiesti pagalbos ranką tiems, ku rie šiandien išmesti iš normalaus gyvenimo skursta ir kenčia be jo kios kaltės. Vusuomenės broliškas atjautimas pakels jų ūpą ir su teiks daugeliui iš jų galimybę at sistoti ant kojų.

RESTORANAS — VALGYKLA

Bražionio ir Kučinsko. MONTEAGUDO 526. Geri ir sveiki valgiai. Kai nos nebrangios. Visus kvie čiams užteiti persitikrinti.

SIUVĖJAS

LEONAS MALINAUSKAS
Turiu didelį pasirinkimą ang liškų medžiagų įvairiomis kai nomis.

Už darbą garantuoju. Prašau persitikrinti.

L. N. Alem 1689, Dock Sud.

Dr. S. SCHAVELSON
Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrįžęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.
Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklių ir no sies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Perš vietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.
Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sek madieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84
PUEYRREDON 936 Buenos Aires

Lietuvių Viešbutis
J. DAILYDĖS
Av. Montes de Oca 1776, Buenos Aires
U. T. 21—3922 Barracas
Švarios lovos su patalinėmis nuo 30 centavų. Kam bariai švarūs žemom kainom. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klientų pato gumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynos. Visi čia apsistoja, nes pigu ir patogiu.

KĄ RAŠĖ MAKSIM GORKI

Maksim Gorkis dabar yra didelis Stalino draugas ir bolševizmo garbintojas. Jis pilniausiai sutinka su tuo, kad nepritarianti bolševikams būtų persekiojami ir siunčiami į Solovecko salą. Bet buvo laikai kada Gorkis visais būdais gynė žodžio ir spaudos laisvę, kada jis smerkė net „neklaidingą“ Lenina vadindamas jį fanatiku.

Tai buvo 1917 m. kada jisai leido dabartiniame Leningrade laikraštį „Novaja Žizn“ (Naujas Gyvenimas). Tuo metu jis rašė:

„Aš nežinan kas šaudė žmones Nevskio prospekte, — kas bebūtų tie žmonės, jie pikti ir kvaili. Yra niekšystė ir nusikaltimas žudyti vieni antrus, dabar, kai mes visi turime teisę sąžiningai ginčytis ir sąžiningai nesutikti vieni su antrais. Tie, kurie galvoja kitaip, ne sugeba jaustis laisvais žmonėmis. Prievarta žudymas ir despotizmo argumentai, tai niekšiški ir begėdiški argumentai, nes pavergti ki to valia nužudyti žmogų, — dar nereiškia nužudyti ideją. Aš nerandu pakankamai griežtų žodžių pasmerkimui žmonių, kurie bando ką tai įrodyti kulka, durtu vu arba kumščio smūgiu...“

„Aš niekuomet nebuvau demagogu ir nebūsiu juo. Aklieji fanatikai ir nesąžiningi avantiuristai galvotrukčiais lekia neva ke liu link socialės revoliucijos, o tik rumoje link šalies pražūtis. At siekimui to Leninas ir jo sebrai skaito galimu papildyti įvairiausius nusikaltimus, kaip tai skerdy nes prie Petrogrado, sugriovimą Maskvos, panaikinimą žodžio laisvės, beprasmiskus areštus — visus niekšystes, kurias darė Pleve ir Stolypinas. (Pleve ir Stolypinas buvo caro ministrai, didžiausi reakcionieriai ir budeliai). Darbo klasė negali suprasti, kad Leninas ant jos odos, ant jos kraujo daro savo politiško žinojimo eksperimentą... Štai kur veda proletariata šiandieninis jo vadas. Leninas ne visagalys burtininkas, o

šalto kraujo štukdarys, nesigaili nei žmonių garbės, nei žmonių gyvybės. Kuo skiriasi Lenino atsinešimas į žodžio laisvę nuo tokio jau atsinešimo Stolypino, Plevės ir kitų puszmogių? Ar ne taip Lenino valdžia griebia ir velka į kalėjimus visus nesutinkančius, kaip tai darė Romanovų valdžia? Kodėl Bernackis, Konovalovas ir kiti koalicinės vyriausybės nariai sėdi tvirtovėje? Vienatinis sąžiningas atsakymas į tuos klausimus turi būti reikalavimas tuoj paliuosuoti ministerius ir kitus ne kaltai areštuotus, o taipgi atsteigimas žodžio laisvės pilna to žodžio prasme.“

„Leninas ir jo sebrai tuo parodė demokratijos priešams teisę užgniaužti jai burną: grumodami badu ir pogromais visiems, kas nesutinka su Lenino ir Trockio despotizmu, tie vadai teisina valdžios despotizmą, prieš kurį taip ilgai su didžiausiu pasiryžimu kovojo visi geriausi Rusijos sūnūs.“

„Man nėra ko džiaugtis. Proletarijatas nieko nenugalėjo kaip ir jo niekas nenugalėjo. Tai matoma iš to, kad S. V. Panine, Boldyrovas, Bernackis, Kartasėvas Dolgurukij ir kiti vis dar tebelaikoma kalėjime nežinia už ką. Be anksčiau suminėtu kalėjimuose ba daugia tūkstančiai, — taip tūkstančiai darbininkų ir kareivių...“

„Užgriebė bankus, bet būtų gerai, kad tuose bankuose gulėtų su krauta duona, kuria būtų galima prisotinti išbadėjusius vaikus. Bet bankuose duonos nėra, o vaikai diena iš dienos nedavalgo, tarp jų vis labiau ir labiau didėja mirtin gumas.“

„Iš pradžių mes turime paimti į savo rankas valdžią, — sako bolševikai. Bet valdžią jie jau yra užgriebę. Aš sakau, kad nėra niekin gesnių būdų, kaip galia ant kitų žmonių; mes privalome tai atsiminti, kad ta galia mus neužnuodytų.“

Tai taip rašė Maksim Gorkis sa

vam laikrašty. Tos ištraukos aiškiai rodo, kad savo laiku Maksim Gorkis buvo didelis humanistas ir žmonių teisių gynėjas. Bet „galios nuodai“ užnuodijo ir jį. Ir dar bar visa tai jis garbina, ką 1917 metais smerkė. „N — os“

Skelbtis laikraščiuose — praktiškiausias reklamos būdas

Amerikos komercinės sferos, kurios dar neseniai vaikėsi įvairius akustinės ir garsinės reklamos būdus (šviesos iškabos, filmų reklama) dabar vėl grįžta prie seno reklamos būdo — laikraščių skelbimų, kurie, kaip patirta, atneša daugiau naudos, negu kita kuri reklamos rūšis. Radio ir šviesos reklama veikia tik trumpą laiką, kaip žaibas, ir tikslu neatsiekia. Laikraštis skelbimas labai įstringa į atmintį. Laikraščio skaitytojas visuomet permata akimis skelbimus, kurie sudaro nelyginant tam tikrą laikraščio priedą. Tokios nuomonės del laikraščių skelbimų laikosi ir pats Amerikos „reklamos karalius“, stambiausio plokštelių fabriko direktorius. Šis plokštelių fabrikas kasmet reklamai išleidžia 3 mil. dolerių. Bet pirmenybė tenka kitai firmai — vienam New Yorko garsiakalbių fabrikui, kuris per metus reklamai išleidžia 3.200.000 dolerių. Vienas stambus New Yorko mui lo fabrikas skelbimams laikraščiuose skiria kasmet po 2.800.000 dolerių. Tam tikslui nesigaili lėšų ir viena dviračių firma, kuri reklamai laikraščiuose skiria 2.500.000 dolerių per metus.

Mickevičiaus namukas visai ne Mickevičiaus

Literatūros Naujienose V. Bičiūnas rašo apie baigianti sulstį į žemę visų gerbiamą Mickevičiaus namelį. Iš patiektųjų davinijų matyti, kad tas namelis garbinamas visiškai bereikalo. Straipsnio autorius įrodinėja, kad pasakojimas, būsią 1821-23 metais tame namelyje gyveno poetas iš pirmo išlaužtas.

Prieš 100 metų šis namukas priklausė Kartofliškių palivarkui. Anų laikų palivarko savininkas Dobrovolskis buvo ir gimnazijos direktorius, taigi Ad. Mickevičiaus viršininkas. Pasenęs Dobrovolskis neįkykštėjo papasakoti labai romantiškų istorijų apie Mickevičių, kuriose tiesos nedaug buvo. Tie Dobrovolskio pasakojimai ir davė pagrindą legendoms tiek apie Mickevičiaus namuką, tiek ir apie Mickevičiaus slėnį.

Tyrimai parodė, kad A. Mickevičius, būdamas Kaune, gyveno kur nors netoli jezuitų namų, kuriuose buvo gimnazija

Prof. M. Biržiška taip pat laiko si nuomonės, kad tariamame Mickevičiaus namelyje Mickevičius niekada negyveno.

DIDELĖ VALGYKLA — RESTORANAS.

K. KAUSAKIO
c. Monteagudo 428
U. T. 61, Corrales 3661
Sveiki ir skanūs lietuviški valgiai ir įvairūs gėrimai. Mandagus patarnavimas, vi sada griežia radio muzika. Visi kviečiami apsilankyti ir persitikrinti. Čia pat galima gauti pirkti „Argentinios Lietuvių Balsą“.

Pastabos

Austrijos Dollfussą pasekė Latvijos Kviesis, o šį Bulgarijos Georgief. Pastarasai aiškina, kad jo diktatoriškoji valdžia nė kairi nė dešini, o tik „vidurinė“. Nauji Bulgarijos ministrai ejo sveikinti karalių Borisą pėsti ir aiškino, kad tai darą ekonominiams sumetimais, kad neiškvot pusę litro benzino. Taip komedijantai pučia žmonėms dūmus į akis.

Prancūzija atnaujino tokius draugingus ryšius su Sovietais, kokius turėjo su caro Rusija. Dabar Paryžiuje tik ir šaukia lai gyvuoja Rusija, o Maskvoje — lai gyvuoja Prancūzija. Šion sąjungon įeisiančios ir Padunojo valstybės, vadinamoji „mažoji entente“, o gal ir Lenkija. Žodžiu, pasaulio milžinai kalba apie nusiginklavimus, bet šuoliais grupuojasi naujam karui.

Kubos valdžia reikalauja, kad J. V. vyriausybė išduotų buv. Kubos diktatorių Mačado, kaltinamą 150 žmonių nužudyme, savo diktatoriavimo metu. Milijonierius Mačado dabar skelbia „New York Post“ straipsnį kuriame pasisako, kad rugsėjo 27 d. 1932 m., kada buvo nužudytas jo senato pirmininkas Bello, revoliucionieriai bandė nužudyti ir jį patį. To dėl, aiškinasi Mačado, kad jis biją Kubon grįžti. Jungtinių Valst. valdžia jo „nepagauna“.

Prof. T. Masaryk, 85 metų senelis, tapo trečiu kart išrinktas Čekoslovakijos prezidentu, 327 balsais iš 420. Masaryk, kaip ir Benes yra masonai ir žymiausi tos progresyvės tautos vadai. Savo jaunystėje Masaryk buvo kalvis.

Lietuvos Meno Akademijos profesorius. Amerikos lietuvis Jonas Sileika, rašo „N. Rytmetinėse Žiniuose“, kad Pietų Amerikos Kolumbijos laikraščio „Relatos“ redaktorius ir leidėjas yra Vilniaus lietuvis Herrardo Zavadskis, su kuriuo dailininkas susirašinėja.

Antrojo Internacinalo narys - Argentinos Socialistų Partija, da bartiniu laiku pergyvena kryžkelės krizį, kaip ir Europos socialdemokratai. Santa Fe įvykusioje S. P. Konferencijoje dalyvavo apie 500 delegatų iš visos respublikos dalių. Tukumano, Kordobos ir Južui S. P. delegatai smarkiai kritiko S. P. Centro Komitetą ir S. Juan provincijos socialistus, kurie toje provincijoje buvo sudarę bloką su konservatoriais. Griešti ortodoksai — marksistai kritikavo S. P. vadus už ėjimą į kompromisus su kitomis partijomis Bs.

As. 13-tos kuopos delegatai pasiūlė išmesti iš partijos seną S. P. v. teraną Alfredo Palacios, kuris ne senai nacionaliniame senate gynė Argentinos teisę į Malvinų salas. Kongreso narys Dickman vos nesusimušė su senatorium Palacios. Naujas skilimas grėsia šiai, tiek daug pritarimo Argentinos visuo menė turinčiai partijai.

Vienuolika Lietuvos žurnalistų aplankė Sovietų Rusiją: Maskvą, Leningradą ir kitus centrus. Sovietų vyriausybė Lietuvos laikraštinkus širdingai pavaišino. Neuzilgio Sovietų žurnalistai lankys Lietuvą.

Per grovo Zubovo ir Pilsudskio pasimatymą Varšuvoje, Pilsudskis esą pareiškęs, kad Lietuvos visuo menė klaidingai apie jį galvojanti ir be pagrindo jį laikanti Lietuvos ėdiku. Tikrumoj, pabrėžė Pilsudskis, jis esąs Lietuvos draugas jau tik del to, kad yra iš Lietuvos kilęs.

—Lai žino Lietuva, — pasakė Pilsudskis, — kad aš atrėmiau didelį pavojų, grėsusį visai Lietuvai (sic!) 1920 metais Lenkijoje buvo stipri srovė, kuri reikalavo ne tik Vilniaus, bet ir visos Lietuvos okupacijos ir aš buvau vienas iš tų, kuris griežtai pasipriešino šiam šūkiui.

Sumažinti inteligentų bedarbių skaičių, Lietuvos vidaus reikalų ministerija organizuoja vadina - mąją darbo stovyklą. Tos stovyklos organizacinį darbą paruošė tam tikras instruktorius. Darbo stovykla bus įsteigta kol kas tik 100 žmonių trims vasaros mėnesiams.

Vienkartinis pirmo balandžio juokų leidinys „Kultuvė“ šitaip spėja Lietuvos civilinės metrikacijos įstatymo likimą:

Šiomis dienomis profesorius Kodaitis per žiuroną tyrinėdamas mėnulį pastebėjo ant jo kažinkokį pašalinį iki šiol nematytą daiktą

Rūpestingai patyrinėjęs nustatė, kad tai civilinė metrikacija. Sužinota kad ji, civilinė metrikacija, pasisukinėjusi Lietuvos padangėje, nusprendė, kad jai nėra čia kas veikti, padarė atsiveikimo vizitą p. Šilingui, galantiškai linktelėjo visiems valstybės tarybos nariams, pasiuntė bučinį p. Morkui ir iškeliaivo nežinoma linkme, nepalikusi adreso.

Nuo mėnulio pabėgėle nuimti nebėra jokios vilties, ypač atsivėlgiant į valstybės tarybos pirmininko ūgį. Pagyvensime, pamtysime ar yra šitame juoke teisybės grūdelis.

NERVŲ LIGOS — REUMATIZMAS
VENERINĖS MOTERŲ
Triperis - Sifilis
moderniški gydymai be skausmo
Pavėlavimai ir trūkumai menstruacijų

Vizitas \$ 3.—

Dr. RAUL TARATUTO

Priėmimo valandos nuo 3 iki 9

B - do de Irigoyen 1248

I-mas aukštas, Netoli Constitución.

Instituto Médico
339 Callao 339

Dr. Renoulin

DAROMOS OPERACIJOS AKLOS ŽARNOS, KILOS, AKIŲ IN KSTŲ, SKILVIO IR KEPENŲ NUOSAVA SANATORIJA

Ligoniai priimami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojų Hospitalio Salaverry, buv. gydytojų Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

VENERIŠKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

ŠIRDIS - Širdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glassen, Vienos Universiteto profesor.

PLAUČIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drugio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims.)

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai.

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermano ir Kham reakcija.

Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro)

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Apžiūrėjimas \$ 3

Kalba lietuviškai.

339 Callao 339

Korespondencijos

Montevideo frigorifikuose eksplotuojama moterys

Ne vien standartas buvo ir yra moderniškias moterų eksplotavimo būdas, — taip pat krašto valdyme fašistinio ritmo sistema.

Nors Urugvajuje fašizmas yra jaunas ir dar visai glėžnas viešai tuo vardu vadintis, bet prisidengęs kauke jis yra tiek stiprus, kad šiandien su juo tenka skaitytis.

Kada po 31 kovo Urugvajuje pakvipo rūgstančios diktatūros kvapas, frigorifikuose darbo sąlygos tiek pasunkėjo, kad vyrai ne begali gauti darbo nė su aukštą valstybės valdininkų rekomendacijomis, nes moterys buvo priverstos dirbti sunkiausias vyrų darbus.

Išnaudojimas, sunkybės, nesąžiningumas ir antihumaniškumas čia ėmė triumfuoti dabar.

Kapatatas prie kapatatos per dienas surūgę ir savo sužvėrėjusių charakteriu įveda „retežių“ sistemą darbininkei moterei neleidžia atitraukti rankų nuo darbo, nei prakaito nuo kaktos nušluostyti.

O kaip elgiamasi su tomis mergaitėmis ar moterimis, kurioms pastarieji pasiūlydami savo meilę susilaukia aštraus neigiamo ir griešto: „ne“!

Dabar gali būti aišku dėl ko frigorifikuose jaunos moterys taip dažnai šalinamos iš darbo ir imamos naujos. Dėl ko frigorifikuose imama daugiau imigrantės ir mažiau vietos moterys.

Už aštuonias dešimtis centų dienai moteris kūrė dirba lyg tas gyvulus sunkiausi fizinį vyro darbą apart frigorifikų administracijos eksplotavimo, stengiamasi būt eksplotuojama ir kiekvieno, atsi-prašant snarglio, kuris užima šiek tiek šiltesnę vietą ir save laiko dideliu ponu.

Toks moterų eksplotavimas turėtų būti likviduojamas. Didžiosios darbininkų organizacijos turėtų imtis tam iniciatyvos ir solidariai užstoti kelią šiam barbarizmo plitimui. Gi pačios frigorifikų moterys turi susiorganizuoti taip, kad neliktų sopanėšiais elementais, bet kartu su kitomis darbininkiškomis organizacijomis išnešti grieštą protestą prieš kapita-

listinės sistemos parėdymą ir fašistų diktatoriškus užsimojimus, paskelbiant streiką.

Albė B. Gumbaragis.

Nelaiminga trejybė

Netoli stoties Armstrong, Santa Fe provincijoje, gyvena našlė Josefa Arroyo, kuri ilgą laiką draugavo su ispanu Agustin Eliaz taipgi našliu. Nesenai romantiška našlė įsimylėjo į R. Alami — vaikina. Alami, kaip jaunesnis Josefai patiko labiau, bet už tai labai supyko pirmasai kavalierius ir gegužės iš 13 į 14 naktį, kuomet Alami nakojo pas Josefiną, atėjo Eliaz su peiliu ir liepė atidaryti duris. Alami, žinodamas kas jį laukia, išėjo į priekį ir pradėjo šaudyti iš revolverio, kad savo konkurentą nubaidžius nuo durų. Kuomet paliovė belsti į duris, Alami ramiai tęsė nakvynę su romantiška našle. Bet ryto metą, jam dar lovoj esant atvyko policija ir jį areštavo už nužudymą savo konkurento. Pasirodo, kad jam pradėjus šaudyti Eliaz pradėjo bėgti, o Alami, norėdamas jį labiau pagasdinėti, atsidarė duris ir dar paleido vieną šūvį į tolį, kuris tačiau pa taikė tiesiog į nugarą ir Eliaz krūto negyvas. Eliaz jau palaidotas, Alami laukia teismo, o vargšė našlė iš dviejų neteko nė vieno kavalieriaus.

Toj pačioj apylinkėj praėjusį mėnesį buvo daug vagysčių, iš kurių stambiausia, tai pavogtas vieno miestelio gyventojų 4000 pesų vertės automobilis.

St. Vinevičius.

Nesusipratę tautininkai

Kordobos lietuvių savišalpos draugija išmainiusi kailį sunkiai orientuojasi. Argentinos šventės 25 gegužės proga iškelė prie draugijos namo nė tai Lietuvos, ne tai kokią kitą vėliavą. Mat virtę iš rytojinių j, kaip jie save vadina, šimtaprocentinius tautininkus nežinojo kaip atrodė Lietuvos vėliava ir todėl pakabinė atbulą. Nežinant, kad tai lietuvių draugijos namai, nebūt buvę galima pažinti kad tai Lietuvos vėliava iškelta. Bet keisčiausia, kad tie tautininkai viešai grąsino policijai tiems, kurie nesideda prie jų.

Gerbiamieji, ne su bizumu simpatijų visuomenėje reikia ieškoti,

bet gražiu, sąžiningu ir kultūringu veikimu. Kordobos lietuvių pritaras tik visuomenei naudingam veikimui, todėl su policija nemėginkite jos versit ten ar kitur priklausyti.

Nep—kas.

Siuvėjai laimėjo streiką

Užsibaigė Rosario siuvėjų streikas, kadangi darbdaviai sutiko su streikuojančių reikalavimu pakelti dvidešimčių nuošimčių atlyginimą už darbą. Pasiliko 8 valandų darbo diena po senovės. Savininkams pasirašius, beveik visi siuvėjai grįžo priesavo darbų.

Tenka pastebėti, kad streikas praėjo labai rimtai ir ramiai dėl to, kad nebuvo suvėltas su jokia politika ir jo tikslas buvo vien tik ekonominiai reikalavimai. Dabar prasideda ir daugiau streikų, kito streikai turėtų būt grynai ekonominio pobūdžio už pagerinimą savo vargingo gyvenimo ir padidini mą sau ir savo šeimai duonos kąsnio.

Palma.

Pabėgęs smauglys pasmaugė lietuvi

Užsienio laikraščiai praneša, kad iš Rio de Janeiro zoologijos sodo paspruko 12 metrų smauglys, kuris buvo neseniai pagautas. Pakeliui jam pasitaikė atėjęs pasižiūrėti į sodą Aleksandras Petrikas, kuris esąs lietuvių kilmės, smauglys pagriebęs jį apsiraitė ir kol atbėgo sodo sargai, sulaužė krūtinę. Petrikas buvo nuvežtas į ligoninę, bet jau neatsigavo. Smauglys begelbstint žmogaus gyvybę, buvo supiaustytas. Panašus įvykis atsitiko prieš kelias dienas su vienos gyventojų, kuriam pabėgęs iš narvo, nuodinga gyvatė, buvo įkandus į ranką, bet suteikus pagalbą jis išliko gyvas.

Darbininko lietuvi nelaimė

„N. Banga“ rašo, kad Cerro skerdykloje „Artigas“ balandžio 6 d. tapo sužeistas jaunas darbininkas B. Urbonavičius. Jis dirbo skerdykloje mechaniku, tepant mašinas ratai pagriebė jo ranką. Tapo sulaužytas rankos kaulas ir šiaip smarkiai sužalota.

ŽINIOS - ŽINELĖS

—Rickų, kaip laikraščiai praneša, sugavo lenkų policija. Jis būsiąs atiduotas Lietuvos policijai.

—Į Klaipėdos uostą šiais metais atplaukė pirmas rusų laivas „Andre Marty“, atgabenęs popiermalkių Tilžės celiuloizos fabriku. To laivo kapitonas Voronovas yra išgarsėjęsio „Čeluskino“ garlaivio kapitono brolis. Minėtas laivas iš Leningrado uosto išplaukė tik ledlaužių padedamas. Gi Klaipėdos uoste šiais metais nė pačiais šalčiausiais mėnesiais nereikėjo ledlaužių jūrų laivams. Pastaruoju metu Klaipėdos uoste yra labai didelis laivų judėjimas. Kartais per dieną įplaukia net 10 jūros laivų.

—Kai kuriuose Amerikos universitetuose šį rudenį žadama steigti rusų literatūros katedras ir rusų kalbos lektoratai. Užmezgus santykius su Sovietų Rusija, amerikiečiai nori mokytis rusų kalbos kad galėtų verstis prekyba Rusijoje.

—Polenovskaitė iš Naumiesčio Šakių apskr., atvažiavo Kaunan pas gydytoją. Išėjus iš gydytojo ji pasijuto blogai ir užėjo į „Higienos“ cukrainę L. al. atsigerti. Išėjus iš cukrainės čia pat ir mirė.

—Kauno komendantas „Žydu Balso“ ats. redaktorių nubaudė 500 lt. arba 1 mėn. kalėjimo ir „Volksblato“ atsak. redaktorių 300 litų arba 1 mėn. kalėjimo.

—Panevėžio numatytų nugriauti lušnų savininkai pradėjo nerimauti dėl įsakymų griauti nuosavas lušnelės; jie kreipėsi į miesto savivaldybę ir net į Kauną, kad šiuo sunkiu metu nebūt griauamos, nes dėl nedarbo ir kitų bėdų nugriautų lušnų savininkai su šeimomis neturi kur dėtis.

—Panevėžio vals. vienas ūkininkas numušė vanagą, nešusį pagautą karvelį. Apžiūrėjęs tą karvelį rastas ant jo kojos užrašas: „glod žiarna niema“ (badas javų nėra). Spėjama, kad tai esąs lenkų okupuotos Lietuvos gyventojų paleistas pašto karvelis — pagalbos šauklys.

—Šių metų balandžio mėn. pradžioje Prahaj jau 900.000 gyventojų. Apskaičiuojama, kad 1940 met. Prahoje bus per milijoną gyventojų.

—Kovo 29 d. Jurdiškio miške, Surviliškio vals. rasta pasikoręs buvęs Surviliškio eiguyls Juozas Morozas buvęs psichiškai nesveikas.

—Per Lietuvos aero klūbo Dariaus ir Girėno fondą naujam lietuvių skridimui per Atlantą įvairios įstaigos ir paskiri asmenys suaukojo 1.155 litus. Šie pinigai jau pasiūsti į Ameriką. Lietuvos visuomenė antruoju transatlantiniu skridimu labai įdomėjasi. Juo rūpinasi ir pats Lietuvos aero klūbas, pasiryžęs skridimą visomis išgalėmis paremti. Kaip žinoma, aero klūbas šiam tikslui jau paskyrė 10.000 litų.

—Užsienio lietuviams remti draugija 1932 metais buvo iš prūsų lietuvių vasarai parsigabenusi kelio lika lietuviškų šeimų vaikų. Jie buvo apgyvendinti Alytuje. Vaikučiai grįžo pas savo tėvus tikrai prisisėmę lietuviškos dvasios. Šią vasarą toji pati draugija rengiasi keliolika vaikų parsikviesti iš Rygos lietuvių šeimų. Šie vaikai bus apgyvendinti privačiose šeimose su pilnu išlaikymu. Kitais metais užsienio lietuviams remti draugija vaikus kviesis iš kituose kraštuose gyvenančių lietuvių. Tokio vaikų vasaravimo Lietuvoje tikslas — dar jaunose vaikų sielose skiepyti tikrą Lietuvos meilę, kad jie užaugę neišsigimtų ir ne nutautėtų.

Gerklė

Nosis

Ausys

Dr. G. GERSUNOVAS
Specialistas ligoninės Alvear ir Instituto Cancer.
Corrientes 1785, 4 aukš.
Dep. G. Tel. 35 - 4165
Priima nuo 14 iki 19 val.

TAMSTA TURI GYDYTIS...

Neduoikit, kad jūsų organizme įsigyventų liga, nes tuomet bus pervėlu... CLINICA CANALE, kuri randasi gatvėje Levalle 410 pasiūlo geriausias, moderniausias ir greičiausias gydymosi būdas už kurį garantuoja...

KLINIKOJ KANALE yra naujaisi Amerikos ir Europos medicinos aparatai, kurie yra išrasti vėliausiu laiku. Sergantieji apžiūrimi gydytojų specialistų.

VENERINĖS: Triperis — Sifilis — Lytinis nusilpimas — gydomas greit ir be skausmo, nežūrint kiek jis būtų įsisenėjęs.

REUMATIZMAS: Raumenų skausmai — Gyslų išsiplėtimas — Ciliaco — Lumbago.

VIDURIŲ LIGOS: Žarnų sutinimai — Pilvelio sloga — Chroniškas vidurių — NERVŲ LIGOS: Paraližas — Vaikų paraližas — Paplūdimas kraujo — Vandens palinimai.

ODOS LIGOS: Spuogai — Psoriasis — Dėmės — Egzemas.

DUSULYS — visiškai išgydomas mūsų pačių metodu — Tuberkuliozas. Moteris priima gydytoja moteris: Gimdos uždegimas — Trūkumas menstruacijų — Kraujo sukrekimas — Gydymas greitas.

Ligoniai gyvenantieji provincijose gali naudotis mūsų specialių gydymosi metodu reikalaudami nurodymų per laiškus.

PATARIMAS \$ 3.— PIGŪS ABONENTAI.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20 val. šventadieniais ir sekmadieniais riu užkietėjimas. nuo 9 iki 12 val.

Kalba lietuviškai.

KLINIKA CANALE

LAVALLE 410

Medicinal News

TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais.

SIFILIS 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

Bedarbiai ir esantieji sunkioj ekonominėj padėty gali mokėti kiekvieną dieną, kuomet lanko kliniką po 50 centavų už vizitą.

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 21.

SUIPACHA 28

NAUJAS LIETUVIŲ VIEŠBUTIS

E. RAILIENĖS.

Defensa 1446, Buenos Aires.

Švarios lovos su patalinėmis nuo 0,50 peso. Kambariai su lovomis sulig susitarimo. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klįentų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi lietuviai tik čia apsistoja, nes čia švaru, pigu ir patogiu. Įsidėmėkit! Defensa 1446, U. T. 33 — 1311.

GASTROLIERIŲ KVAITULYS

Paskutinis „Svyturio“ numeris prabilo apie savanorius. Kalbėdamas apie spaudą sako:

„Mūsų lietuvių kolonija Argentinoje serga politikos ir šmeižtų liga; kitus šmeižti, politikuoti ir vien tik kituose blo gumų ieškoti tai daugumos mė giamoji profesija.“

„Jeigu mes daugiau rūpintumės savigarpa auklėjimusi ir bendrai suradimu visų tų blogybių, kurios pačina iš mūsų pačių, tai lietuvių vardas Argentinoje būtų lygus: anghui prancūzui ar vokiečiui, o dabar mes esame lygioje platformoje su orientalių šalių piliečiais argentinų akse.“

Tik betruksta cituoti garsius cir kuliarus ir jiems panašius gastrolierių žygius tai būtų visai nebloga išpažintis...

Kalba apie beždžioniavimą ir šlovindamas fašizmo laimėjimus sako:

„Paskutiniuoju laiku mes matome kaip sklandžiai vykdo Vo kietijos atstatymo darbą jos vadas Hitleris.“

Beždžioniavimas, dargi persūdytas. Perkrikštos garbina perkrikštas. Kruvino budelio terora vadina sklandumu. Klerikalams linksma, kad badaujančius darbininkus Hitleris verčia akmenis graušti, kad Hitleris terorizuoja Lietuvos Klaipėdą, kad jo įsakymu ten nužudyta Jasutis ir kiti Lietuvos valdininkai, kad Hitleris savo „drang nach Osten“ planu bando praryt Lietuvą, tas klerikalams „sklandu“. Charakteringas „patriotizmas“. Tuo keisčiau, kad „šmeruojamas“...

Operuojama žodžiu „tautininkas“. Matome visokių „tautininkų“ — mindauginių, klūbinių

ir kitokių, kurie to vardo terliojime suuodžia lito kvapą. Susirinkimą skelbia be adreso: paskelbs vėliau, kad „atsibuvo“.

Jezuitinę niekšybę klerikalai skelbia „analogijoje“ tarp žinomų tautos veikėjų ir Lietuvos vyriausybės įgaliotų žmonių, lygindami jų rolę su vietoje pasamdytais raštinės darbininkais. Šioj „supratimo šviesoje“ slepiasi tulo Lietuvos kaimiečio pasakymas apie savo kleboną:—Poterius kalba, į dangų žiūro, bet velnią mislina...

Išsimetęs trejų devynerių kleboniška klerikalų organas rašo:

„Lietuvoj, būdavo svajojam kaip ant kelio atrasti pamestų pinigų. Eidami vieškeliu spardydavom arkliušdužius. Bet nieko neiškapstėm.“

O čia, Argentinoje, žinoma, „iškapstė“ puikias sau edžias ir „sukapsto“ visas vargingiems darbininkams skiriamas pašalpas.

Klerikalų gastrolierių kvaituluio nemato tik tie, kas neįstengia savystoviai galvoti.

**

„Liaudies Teatro“ davatkos savo vakaro plakatuose, lietuviškame tekste sako, kad „scenoje bus statoma juokingą komediją“. Lietuvos vardą visur rašo iš mažosios raidės, tuomi įrodydami savo rimtumo, mokslingumo ir revoliucionieriškumo laipsnį. Veikalą „Audra Giedroje“ vadina „Aušra Giedroje“, o ispaniškame tekste tą lietuvišką komediją šitaip verčia: „Viento en buen tiempo“. Lyg giedroj dienoj negali būti vėjo? Būt tiksliau išvertę: „Tormenta en bonanza“. Tokiu „revoliucionieriškumu“ sunku ką nors sužavėti.

ĮVAIRENYBĖS

Kiek verti miestai

Anglų kalba išėjo labai įdomi L. Foresto knyga, kurioje nagrinėjama, kiek kuris miestas iš viso vertas. Pasirodo, kad Londonas vertas 26 milijardus dolerių. Tėnai nurodyta visos kainos: žemė 5 su puse milijardų dolerių, muziejai ir kolekcijos 2 milijard. dolerių, bibliotekos ir laboratorijos pusantro milijardo dol., požeminis traukinys, autobusai, tramvajai 2 su puse milijardo dol. ir t. t.

New Yorkas dar brangesnis už Londoną, jis yra vertas 30 milijardų dolerių. Vieni dangoraižiai pusantro milijardo dol. verti.

Paryžius daug pigesnis; jį galima pirkti už 11 mil. dol. (Luvro muziejus 300 milijonų dolerių).

Berlynas 10 milijardų dolerių, Roma su visais meno ir kultūros turtais tik trys su puse milijardo dolerių.

Kaip buvo ištepti Muraviovo ir Napoleono paminklai

Vilniuje rusai už visokius kenksmingus mūsų tautai darbus pa statė garsiam „korikui“ Muraviovui paminklą. To paminklo ne tik lietuviai bet ir lenkai neken tė. Dar gerokai prieš Didįjį karą kaž koki šposininkai naktį tą paminklą ištepė vilko taukais, žinodami, kad vilko taukais užuodę šunes staugia iki pasiutimo. Ir iš tikrųjų taip buvo.

Rytą ties paminklų susirinko vi

so Vilniaus šunes ir ten pat sutūpę pradėjo staugti. Vilniečiai stebėjosi, galvom kraipė, policija mėgino šunis vaikyti, bet nieko neišėjo; šunes vis subėgdavo į tą pačią vietą ir taip staugdavo, kad net cerkvės varpų skambėjimo nebuvo girdėti. Tik į trečią dieną policija dasiprotėjo, kad paminklas vilko taukais išteptas ir įsakė jį nuplauti.

Kauniečiai, sužinoję apie tokį šposą, nutarė tą patį padaryti ir pas save, Kaune, Rotušės aikštėje, kur buvo pastatytas paminklas Napoleonui. Nors Napoleonas ir nieko su mūsų tautos priešpau da neturėjo, tačiau paminklas vis tiek buvo rusų statytas. Ir kauniečiai padarė tą patį, ką ir Vilniuje. Ir susirinko Rotušėje viso Kauno šunes ir pakėlė tokį koncertą, kad net gubernatoriui plaukai emė šiaušti. Tris dienas šunes kaukė, o ketvirtą kareiviai paminklą nuplovė ir šoko nusikal tėlių ieškoti. Tačiau jų nesurado.

Dabar šie abu paminklai — Muraviovui Vilniuje ir Napoleonui Kaune—jau yra nugriauti.

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA
MODELO

Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

SKAITYTOJAU! AR ATLIKAI SAVO PAREIGĄ?

„A. L. Balsas“ norėdamas duoti progos nors truputį prisidėti prie spaudos darbo visiems kurie myli spaudą ir supranta kokią ji šiandiena reikšmę turi, ypač pažangioji spauda, kuri gina darbininkų reikalus, praėjusį gegužės mėn. paskelbė vajuos mėn. Tai darėme turėdami omeny, kad mažiausia kas antras skaitytojas suras dar vieną naują skaitytoją ir tokiu būdu „Balso“ šeimyna daugiau kaip puse tūkstančio naujų narių padidės. Bet deja, daugumas mūsų skaitytojų ir bičiulių gyvena provincijose, kur netaip lengva sueiti pažįstamus, pasikalbėti, papiršti „Balso“ del tų aplinkybių dar nepasiekėm tikslo, nors daugelis parodė labai gerus norus ir net po kelis skaitytojus surado. Kuomet užbaigsime vaju, paskelbime visus tuos, kurie nesigailėjo trūso.

Kadangi, kaip jau minėjome del išblaškytų po visą naują kontinentą skaitytojų per palyginamai trumpą laiką daugelis nespėjo susirašyti su savo draugais ir prie geriausių norų negalėjo prisidėti. Redakcija visa tai išsūdujavirus nutarė vaju pratęsti dar visą mėnesį, t. y. iki liepos 1 dienos. Tat tie, kurie nespėjote prisidėti šį mėnesį, pasistengkite surasti ar prikalbėti naują skaitytoją.

Visi po truputį ir padarysime didelį kultūros darbą.

LAIKRODININKAS.

JUSTINAS VAICIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus.

C. Rivera 218, Pineyro.

VIDAUS LIGOS

Plaučiai, kepenys, širdis, inkstai pilvelis, reumatizmas, nervai bronkitas.

MOTERŲ LIGOS

Gimdos uždegimas, trūkumas menstruacijų ir t. t.

RENTGENO KABINETAS

Diatermia. Mediciniška elektra APŽIŪRĖJIMAS 3 PESAI.

Priėmimo valandos nuo 9 - 12; 15 iki 21,30, sekmadieniais ir šventadieniais nuo 9 - 12.

Suipacha 28

PARDUODU

Parduodu dviejų aukštų iš keturių kambarių ir keturių atskirų virtuvių su stiklinėm galerijom namą už pigią kainą. Kreiptis: Estanislao Campo 57. Avellaneda. G-vė Est. Campos randasi tarp French ir Levalle, 10 kv. nuo G. Mitre.

REIKALINGAS PAAIŠKINIMAS.

Po trijų mėnesių atydaus ir stropaus ligonių prižiūrėjimo mes gavome visą eilę pagyrimų nuo ligonių, kuriems mes patarnavome, o svarbiausia, kad jie dabar mus rekomenduoja savo draugams ir giminėms. Svarbiausia atkreipė klientų dėmesį mūsų gydytojų AGROPACION MEDICA ARGENTINA tikrai žmonišką savo klientų prižiūrėjimą, nes jie stengiasi, kad kiekvienas klientas turėtų kuo mažiausia išlaidų r kad jam reikėtų kuo mažiausia vizitų ligoninėn daryti, jiems receptai bendrai mažai kainuoja, nes tai yra tik formulės kurios yra pritaikintos sulig kiekvieno kliento ligos ir todėl ligonis greit sveiksta, kitaip būna su specifiniais vaistais, kurie duodami kiekvienam ligoniui vienodame kiekyje. Antras labai įdomus dalykas, kad apart kraujo arba venerinių ligų ligonių A. M. A. gydytojai savo klientus neverčia daryti analizo išlaidų, nes ir be to nustato jų diagnozą, turėdami tam reikalui specialius aparatus; analizis neišvengiamas tik labai silpniems ligoniams, sunkiai sergantiems.

Visi šiti ligonių prėmimo būdai, duoti receptus vieton specifinių vaistų, nedaryti, kur nebūtinai reikia analizo, nei radiografijų galimi tikrai A. M. A. gydytojų bendromis pastangomis, specialistų, kurie moka patarnauti, kaip geriausi profesionalai ir sulig naujausios kilnikų pažangos.

Asmens, kurie serga kokia nors liga yra laukiami, kad mus vizituotų ir čia būtų tinkamai priimti ir apžiūrėti kad jie galėtų vėl atgauti pilną savo sveikatą.

PATIEKIAME VISUOMENEI KONSULTORIJAS GYDYMUI SEKANČIŲ LIGŲ:

ŠIRDIES LIGOS: Mušimas, nusilpimas arteriosklerosis.

HEMOROIDAI: be operacijos.

PLAUČIŲ LIGOS: Tuberkuliozas, dusulys, kosulys bronkitas kataras.

PILVELIO LIGOS: Rūgštys, skaudėjimai, sunkumas, pilvo sausumas, nugaros skaudėjimas, liemuo ir raumenys.

INKSTŲ LIGOS: Šlapinimosi pūslė, prostata, kanalas.

BLENORRAGIJA: Specialus greitas ir užtikrintas gydymas be plovimų.

SIFILIS: 6 0 6 — 9 1 4 kombinuotas gydymas sulig vokečių metodų.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

SAN MARTIN 440

I-mas aukštās

IPATINGAI DIDELĖS
NUOLAIDOS NUO
LAIVAKORČIŲ ANT
GERIAUSIŲ LAIVŲ.
CA. CENTRAL EUROPEA
BUENOS AIRES SAN MARTIN 469

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILĖ DANTŲ NELŪŽTA
MOS MEDŽIAGOS NUO \$ 50
BLOMBAVIMAS NUO \$ 5.
IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO \$ 2

DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS.

2181 - RIOJA - 2181